

WIDE

Ευημερία στην ψηφιακή εκπαίδευση

**Κατευθυντήριες γραμμές
για την ενσωμάτωση της ευημερίας
σε διαδικτυακή εκπαίδευση χωρίς
αποκλεισμούς**

2023

Erasmus+ KA220-VET-A5322CAB (PR3)

*Suradnici
u učenju*

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή

Ενότητα 1: Προετοιμάστε το μαθησιακό

Εισαγωγή

1) Συστήματα διαχείρισης μάθησης

2) Τηλεδιάσκεψη

12

3) Προετοιμάστε το περιβάλλον εργασίας σας

14

Ενότητα 2: Προετοιμάστε τους εκπαιδευόμενους για την ηλεκτρονική μάθηση

17

Εισαγωγή

17

1) Εξοικείωση των μαθητών με τα ψηφιακά εργαλεία μέσω διασκεδαστικών ασκήσεων

18

2) Φέρτε ένα προσωπικό αντικείμενο

19

3) Συναισθηματικός καιρός

21

Ενότητα 3: Πώς να αξιοποιήσετε στο έπακρο την ηλεκτρονική μάθηση

23

Εισαγωγή

23

1) Φέρτε την παρουσία!

23

2) Δείξτε μου το κυνήγι θησαυρού σας!

24

3) Επιλέξτε και μάθετε

26

4) Σχεδιάστε ένα ομαδικό ταξίδι

28

Ενότητα 4: Πώς να διευκολύνετε τη διαδραστική επικοινωνία

30

Εισαγωγή

30

1) Δυναμική εναλλαγή δραστηριοτήτων για ενισχυμένη διαδικτυακή μάθηση

30

2) Αφήγηση ιστοριών για αποτελεσματική μάθηση

32

3) Μικροδιδασκαλία για την ενδυνάμωση των μαθητών

34

4) Έλεγχος της κατανόησης και των συναισθημάτων

36

Ενότητα 5: Συλλογή ανατροφοδότησης για τους εκπαιδευτικούς

38

Εισαγωγή

38

1) Μικροδημοσκοπήσεις

38

2) Πλαίσιο προτάσεων

40

3) Η σημερινή ομάδα ανατροφοδότησης

41

4) Πλέγματα ανατροφοδότησης

42

5) Δημοσκόπηση αξιολόγησης

43

6) Πώς να ερμηνεύετε την ανατροφοδότηση

44

Ενότητα 6: Παροχή ανατροφοδότησης στους εκπαιδευόμενους

46

Εισαγωγή

46

1) Η μέθοδος ανάδρασης σάντουιτς

46

2) Ανατροφοδότηση μέσω ρουμπρίκας

47

3) Ανατροφοδότηση από ομότιμους

48

Συμπέρασμα

50

Αποποίηση ευθύνης

Ο παρών οδηγός παράγεται και δημοσιεύεται από την εταιρική σχέση Wide με την υποστήριξη του προγράμματος Erasmus+. Εκδίδεται με δημόσια [άδεια](#) Creative Commons [CC BY-SA 4.0 International](#).

Αυτή η άδεια απαιτεί από τους χρήστες να αναφέρουν τα εύσημα στον δημιουργό. Επιτρέπει τη διανομή, τη μίξη, την προσαρμογή και την αξιοποίηση του υλικού σε οποιοδήποτε μέσο ή μορφή, ακόμη και για εμπορικούς σκοπούς. Εάν άλλοι αναμείξουν, προσαρμόσουν ή αξιοποιήσουν το υλικό, πρέπει να παραχωρήσουν άδεια χρήσης του τροποποιημένου υλικού με τους ίδιους όρους.

Το εικονίδιο Για να προχωρήσετε παρακάτω που ανακτήθηκε από [το Freepick](#) έχει σχεδιαστεί από την Monkik.

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Εισαγωγή

Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην παροχή στρατηγικών και προτάσεων προς τους εκπαιδευτικούς για να λάβουν υπόψη τους την ευημερία κατά το σχεδιασμό και την εφαρμογή διαδικτυακών και μικτών περιβαλλόντων μάθησης. Αυτό το έγγραφο είναι μια έκδοση PDF της [διαδρομής Wide e-learning](#) που έχει σχεδιαστεί για να δημιουργήσει έναν ελκυστικό και προσανατολισμένο στις σχέσεις τρόπο μάθησης σε φιλόξενους διαδικτυακούς χώρους. Καθώς η απόσταση και οι οθόνες μπορούν να επηρεάσουν την επιμονή των εκπαιδευομένων, είναι σημαντικό να τους κρατάτε απασχολημένους με την αίσθηση της παρουσίας, μέσω ελκυστικών δραστηριοτήτων, φιλικών εργαλείων και επικοινωνίας μεταξύ των συνομηλίκων.

Σύμφωνα με τον Bourgeois (2013)¹ η εμπλοκή περιλαμβάνει την εμπλοκή του μαθητή στη μαθησιακή διαδικασία και την είσοδό του στο μάθημα. Έχει κατηγοριοποιηθεί σε τρεις δείκτες:

- Συμπεριφορά: επιλογή, επιμονή, διαχείριση της προσπάθειας, διαχείριση του περιβάλλοντος μελέτης και του χρόνου, αναζήτηση βοήθειας.
- Γνωστικές: αποτελεσματικές στρατηγικές αυτορρύθμισης (σχεδιασμός/καθορισμός στόχων, μεταγνωστική προσοχή και παρακολούθηση, έλεγχος, αξιολόγηση, κριτική σκέψη, αντανάκλαστικότητα κ.λπ.) και στρατηγικές μάθησης.
- Συναισθηματική: εκδήλωση συναισθημάτων που ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής.

"Η συναισθηματική εμπλοκή αφορά τα αποτελέσματα που ενυπάρχουν στη δραστηριότητα της μάθησης όσον αφορά τις συναισθηματικές αντιδράσεις - θετικές όπως το ενδιαφέρον, η υπερηφάνεια, η ευθυμία ή ο ενθουσιασμός, ή αρνητικές όπως η απογοήτευση, το άγχος, η θλίψη ή η υποτίμηση. Αυτή η συναισθηματική δέσμευση εξαρτάται από όλα όσα μπορούν να επηρεάσουν την ίδια την επιθυμία για μάθηση: τους συμμαθητές, τους καθηγητές, το περιεχόμενο ή τις καταστάσεις μάθησης" (Merhan, 2021)². Αυτή η αποτελεσματική διάσταση της δέσμευσης είναι πιθανό να επηρεάσει την επιτυχία των μαθητών, εξ ου και η σημασία της εξέτασής της στην ψηφιακή μάθηση. Επομένως, είναι σημαντικό οι μαθητές να αισθάνονται μέρος μιας κοινότητας.

Ωστόσο, η ευημερία δεν αφορά μόνο τους ίδιους τους μαθητές, αλλά και όλους όσους εμπλέκονται στην εκπαίδευση. Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό προσωπικό πρέπει να ενδυναμωθεί ώστε να εφαρμόσει προσαρμοσμένα εργαλεία και μεθόδους, ώστε να είναι λιγότερο ανήσυχο και να μπορεί να βελτιώσει τη δική του ευημερία.

¹ Bourgeois, Étienne. Engagement en formation. De Boeck Supérieur, 2013.

² Merhan, F. (2021). Engagement, apprentissage et activité de recherche en situation de confinement : le cas d'étudiants de master en formation des adultes. Le sujet dans la cité, 11, 69-82.

Αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές μπορούν να θεωρηθούν ως ένας κατάλογος έμπνευσης που θα βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να προετοιμάσουν και να διεξάγουν καλύτερα τη διαδικτυακή μάθηση, εστιάζοντας στην ευημερία τόσο των εκπαιδευτικών όσο και των μαθητών.

Σας προτείνουμε να παρακολουθήσετε τις έξι ενότητες που είναι δομημένες σύμφωνα με τις διάφορες φάσεις της κατάρτισης. Ξεκινά με την προετοιμασία του διαδικτυακού περιβάλλοντος εργασίας καθώς και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων. Στη συνέχεια ακολουθεί το ίδιο το μάθημα : πώς να αξιοποιήσετε στο έπακρο την ηλεκτρονική μάθηση, βελτιστοποιώντας τις αλληλεπιδράσεις για τη δημιουργία και τη διατήρηση της παρουσίας. Τέλος, έρχεται η φάση της ανατροφοδότησης για την αμφισβήτηση των πρακτικών των εκπαιδευτικών και των επιδόσεων των εκπαιδευομένων. Εάν δεν διευκρινίζεται, όλες οι μέθοδοι και τα εργαλεία μπορούν να εφαρμοστούν διαδικτυακά και σε μικτή μάθηση.

Οι ενότητες μπορούν επίσης να επιλεγούν μεμονωμένα για μια συγκεκριμένη ανάγκη, με το σημαντικό να διασφαλίζεται η ομαλότερη αφομοίωση με το πηγαίο μεταξύ των κατευθυντήριων γραμμών και των πρακτικών.

Ο χρόνος μάθησης είναι περίπου 8 έως 10 ώρες και κατανέμεται ως εξής ανά ενότητα:

Ενότητα	Απαιτούμενος χρόνος
Ενότητα 1: Προετοιμάστε το μαθησιακό σας περιβάλλον	περίπου 1h45
Ενότητα 2: Προετοιμάστε τους εκπαιδευόμενους για την ηλεκτρονική μάθηση	περίπου 1h15
Ενότητα 3: Πώς να αξιοποιήσετε στο έπακρο την ηλεκτρονική μάθηση	περίπου 1h15
Ενότητα 4: Πώς να διευκολύνετε τη διαδραστική επικοινωνία	περίπου 2 ώρες
Ενότητα 5: Συγκομιδή ανατροφοδότησης	περίπου 2h30
Ενότητα 6: Παροχή ανατροφοδότησης στους εκπαιδευόμενους	περίπου 45 λεπτά

Ενότητα 1: Προετοιμάστε το μαθησιακό περιβάλλον

Εισαγωγή

Αυτή η ενότητα επικεντρώνεται σε βασικά στοιχεία για να διασφαλιστεί ότι το διαδικτυακό περιβάλλον είναι ευνοϊκό για τη μάθηση, και συγκεκριμένα:

1. Τεχνική προετοιμασία για να εξασφαλιστεί ότι ο εξοπλισμός, κατά προτίμηση με δύο οθόνες, μια κάμερα και ένα μικρόφωνο, λειτουργεί καλά.
2. Ένας άνετος, οργανωμένος χώρος εργασίας που ελαχιστοποιεί τους περισπασμούς χωρίς να είναι απρόσωπος, επιτρέποντας τον έλεγχο του περιβάλλοντος.
3. Μια πλατφόρμα της οποίας τα χαρακτηριστικά είναι προσαρμοσμένα και κατακτημένα ώστε να εγγυώνται μια ρευστή και διαδραστική μαθησιακή εμπειρία.

1) Συστήματα διαχείρισης μάθησης

Ένα σύστημα διαχείρισης μάθησης (LMS) είναι ένα λογισμικό που δομεί διαδικτυακά μαθήματα. Δίνει τη δυνατότητα προσθήκης και εμφάνισης περιεχομένου σε διάφορες μορφές (κείμενο, ήχος, βίντεο, αρχεία), μαθησιακών δραστηριοτήτων, διαφορετικών τύπων αξιολόγησης, αλληλεπίδρασης με τους μαθητές και παρακολούθησης της προόδου για την απονομή μικροπιστώσεων. Η ανοικτή πρόσβαση επιτρέπει στους σπουδαστές να αναθεωρούν το υλικό με το δικό τους ρυθμό, ιδίως να επανεξετάζουν τις μαγνητοσκοπημένες ζωντανές συνεδρίες βίντεο. Μεταξύ των πιο δημοφιλών LMS είναι τα ανοικτού κώδικα Moodle και Canvas, αλλά διατίθενται και διάφορες εμπορικές λύσεις.

Μαθησιακοί στόχοι

- Βελτίωση του περιβάλλοντος διδασκαλίας
- Διευκόλυνση της εμπλοκής των μαθητών
- Παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου των μαθητών
- Εξασφάλιση της προσβασιμότητας και της συμμετοχικότητας
- Εξορθολογισμός των διοικητικών εργασιών
- Βελτίωση των πρακτικών διδασκαλίας

Εφαρμογή και προσαρμογή

Τα συστήματα διαχείρισης μάθησης είναι λίγο πολύ ευέλικτα και τα περισσότερα από αυτά μπορούν να προσαρμοστούν αποτελεσματικά για διάφορες μαθησιακές ρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης της μάθησης πρόσωπο με πρόσωπο και της μικτής μάθησης.

Σε απευθείας σύνδεση, ένα LMS παρέχει ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης σε μια σειρά δραστηριοτήτων που συμμετέχουν στη διδακτική διαδικασία: παράδοση περιεχομένου, επικοινωνία και αξιολόγηση.

Στη μικτή μάθηση, όπου συνδυάζονται τόσο δια ζώσης όσο και διαδικτυακά στοιχεία, το LMS μπορεί να παρέχει συμπληρωματικό υλικό, πόρους και εργασίες. Υποστηρίζει τη συνέχεια και παρέχει στους φοιτητές πρόσβαση στο περιεχόμενο του μαθήματος εκτός τάξης.

Στις παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας, το υλικό των μαθημάτων, τα αναλυτικά προγράμματα και οι ανακοινώσεις μπορούν να διαμοιράζονται μέσω του LMS που θα διευκολύνει τις συζητήσεις και τη συνεργασία με τους μαθητές εκτός τάξης.

Ανεξάρτητα από το περιβάλλον, οι διδάσκοντες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλο το υλικό που αναρτάται είναι προσβάσιμο σε όλους τους φοιτητές, ιδίως σε εκείνους με αναπηρίες και σε εκείνους που εγκαταλείπουν τις αγροτικές περιοχές, παρέχοντας εναλλακτικές μορφές και επιλέγοντας ένα LMS συμβατό με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού 2.1, κατά προτίμηση με επίπεδο συμμόρφωσης AA, όπως το Moodle LMS 4.0.

Περιγραφή

Βήμα 1: Ρύθμιση μαθήματος

Συνδεθείτε στο LMS. Αποκτήστε πρόσβαση στην περιοχή δημιουργίας ή ρύθμισης μαθημάτων. Δημιουργήστε ένα νέο μάθημα παρέχοντας βασικές πληροφορίες όπως όνομα, χρονικό πλαίσιο, περιγραφή. Αφιερώστε λίγο χρόνο για να δείτε πώς μπορείτε να οργανωθείτε, επισκεφθείτε μαθήματα που έχουν οργανωθεί από συναδέλφους, αναζητήστε στο διαδίκτυο αν χρειαστεί. Χρησιμοποιήστε τη διαθέσιμη παιδική χαρά για εξάσκηση.

Βήμα 2: Οργάνωση διδακτικού και μαθησιακού υλικού

Πριν μπείτε στο διαδίκτυο, πάρτε ένα στυλό και ένα φύλλο χαρτί για να σχεδιάσετε την αρχιτεκτονική του μαθήματος. Αυτό περιλαμβάνει επιλογές: θα είναι δομημένο κατά ενότητες με βάση τις δεξιότητες, κατά χρονική περίοδο ή κατά θέμα; Αφού σχεδιαστεί το μάθημα, μεταφέρετε τη δομή στο LMS πριν προσθέσετε περιεχόμενο από διαφορετικά μέσα. Βεβαιωθείτε ότι οι εκπαιδευόμενοι θα βλέπουν μόνο τα χαρακτηριστικά που θα χρησιμοποιούν.

Βήμα 3: Ορίστε εργασίες και αξιολογήσεις

Δημιουργήστε εργασίες και αξιολογήσεις. Καθορίστε ημερομηνίες λήξης, οδηγίες και κριτήρια βαθμολόγησης. Αποφασίστε πότε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την αυτοματοποιημένη βαθμολόγηση και πότε θα πρέπει να την κάνετε χειροκίνητα.

Βήμα 4: Να επικοινωνήσουν οι μαθητές

Επιλέξτε τα εργαλεία επικοινωνίας που θα χρησιμοποιήσετε στο πλαίσιο της περίπτωσης σας. Σκεφτείτε πώς θα ενθαρρύνετε τους μαθητές να συμμετέχουν σε συζητήσεις και να επικοινωνούν μαζί σας και με τους συμμαθητές τους.

Βήμα 5: Βάλτε τους μαθητές να συνεργαστούν

Χρησιμοποιήστε εργαλεία συνεργασίας, όπως ομαδικές εργασίες, wikis ή κοινά έγγραφα, για να προωθήσετε την ομαδική εργασία και τη συνεργατική μάθηση.

Βήμα 6: Παρακολούθηση της προόδου των μαθητών

Αξιοποιήστε τα χαρακτηριστικά παρακολούθησης για να παρακολουθείτε την πρόοδο των μαθητών. Ελέγξτε ποιος έχει πρόσβαση στο υλικό των μαθημάτων, έχει ολοκληρώσει τις εργασίες και έχει συμμετάσχει σε συζητήσεις.

Εντοπίστε τους μαθητές που μπορεί να χρειάζονται πρόσθετη υποστήριξη με βάση τη δραστηριότητα ή την απόδοσή τους.

Βήμα 7: Υποστήριξη της προσβασιμότητας

Βεβαιωθείτε ότι όλο το υλικό των μαθημάτων είναι όσο το δυνατόν πιο προσβάσιμο, γνωρίζοντας τους περιορισμούς των εκπαιδευομένων σας (ύπαρξη αναπηρίας, δυσλεξίας, διαβίωση σε αγροτικές περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση στο διαδίκτυο...). Είναι πολύ πιθανό να μην διαθέτετε αρκετούς πόρους για να λάβετε υπόψη όλες τις αναπηρίες και ίσως να μην χρειάζεται να επενδύσετε στη μετάφραση στη νοηματική γλώσσα. Χρησιμοποιήστε τα χαρακτηριστικά προσβασιμότητας του LMS για να σας καθοδηγήσουν στην παροχή εναλλακτικών μορφών.

Βήμα 8: Παροχή ανατροφοδότησης

Το LMS προσφέρει εργαλεία βαθμολόγησης και μπορεί να απονέμει αυτόματα μικρο-πιστοποιητικά με τη μορφή ανοικτών ψηφιακών σημάτων. Ωστόσο, για να διατηρήσετε μια παιδαγωγική παρουσία, παρέχετε ατομικά σχόλια.

Βήμα 9: Αρχαιοθέτηση και προβληματισμός

Αρχειοθετήστε το μάθημα στο τέλος μιας περιόδου μελέτης ή όταν ολοκληρωθεί. Οι περισσότερες πλατφόρμες LMS παρέχουν επιλογές για την εξαγωγή του περιεχομένου των μαθημάτων και των δεδομένων των φοιτητών.

Αναλογιστείτε την αποτελεσματικότητα του μαθήματος και συγκεντρώστε ανατροφοδότηση από τους μαθητές για να κάνετε βελτιώσεις για μελλοντικές επαναλήψεις.

Βήμα 10: Συνεχής βελτίωση

Χρησιμοποιήστε τα δεδομένα και τα αναλυτικά στοιχεία που παρέχονται από το LMS για να αξιολογήσετε τις μεθόδους διδασκαλίας σας και τη συνολική αποτελεσματικότητα του μαθήματος. Κάντε τις απαραίτητες προσαρμογές και βελτιώσεις για μελλοντικά μαθήματα.

Συμβολή στην ευημερία

Αφού προσαρμοστεί ώστε να αποκρύψει αχρησιμοποίητα χαρακτηριστικά και να είναι λογικά δομημένο, ένα LMS μπορεί να είναι φιλικό προς το χρήστη για τους εκπαιδευόμενους, οι οποίοι θα έχουν πρόσβαση στους πόρους και θα ολοκληρώνουν τις εργασίες με το δικό τους ρυθμό, μειώνοντας το άγχος που συνδέεται με τις αυστηρές προθεσμίες. Η δυνατότητα επανεξέτασης του περιεχομένου και του υλικού των μαθημάτων όσες φορές χρειάζεται ενισχύει την αίσθηση ελέγχου και αυτοπεποίθησης.

Εάν οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αφιερώσουν πολύ χρόνο για να εξοικειωθούν με το LMS, να οργανώσουν το μάθημα, να προετοιμάσουν δραστηριότητες και αξιολογήσεις με τη συνεχή μέριμνα να προσφέρουν ένα διαφανές σύστημα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μεγάλους αριθμούς και να προσαρμοστεί με οριακές μόνο προσπάθειες. Επιπλέον, έχοντας αναπτυχθεί για τη διαχείριση μεγάλων ομάδων και την αυτοματοποίηση των εργασιών βαθμολόγησης ή παρακολούθησης της παρουσίας, το LMS μπορεί να απελευθερώσει χρόνο.

Συμβουλές και κόλπα

- Καθώς όλα τα LMS παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες και περισσότερα χαρακτηριστικά από όσα συνήθως χρειάζονται, επιλέξτε ένα ευρέως χρησιμοποιούμενο ανοικτό λογισμικό, για το οποίο θα βρείτε μεγάλη υποστήριξη.
- Ξεκινήστε με εξάσκηση για να εξοικειωθείτε με αυτό. Χρειάζεται πολύς χρόνος για να μπορέσετε να το κάνετε όσο το δυνατόν πιο διαφανές για τον εκπαιδευόμενο και να σχεδιάσετε ελκυστικές διαδρομές μάθησης.
- Μη διστάσετε να προπονηθείτε αν αυτό σας κάνει να νιώθετε πιο άνετα. Μοιραστείτε συμβουλές με τους συναδέλφους σας. Ψάξτε ανάμεσα στις εκατοντάδες διαθέσιμες δωρεάν εκπαιδευτικές οδηγίες για κάθε μία από τις ερωτήσεις σας.
- Προσαρμόστε το LMS, με την υποστήριξη της τεχνικής ομάδας, εάν χρειαστεί.
- Καθώς τροφοδοτείτε το LMS με περιεχόμενο και δραστηριότητες, μεταβείτε τακτικά στο ρόλο του μαθητή για να απεικονίσετε τι θα δουν.
- Βάλτε τον εαυτό σας στη θέση του μαθητή και φανταστείτε τι θα θέλατε να έχετε σε ένα διαδικτυακό μάθημα.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Έχετε παρακολουθήσει ποτέ ένα μάθημα εξ αποστάσεως με ένα LMS; Τι σας άρεσε σε αυτό; Αντιμετωπίσατε δυσκολίες; Τι θα θέλατε να βρείτε; Έχετε διδάξει ποτέ σε απευθείας σύνδεση; Με LMS; Ήταν δύσκολο να το οργανώσετε; Ποιες λειτουργίες χρησιμοποιήσατε; Ποια είδη μέσων συμπεριλάβατε; Τι είδους δραστηριότητες; Πώς εξασφαλίσατε τη συνεργασία και τη συν-μάθηση; Αναλύσατε την εμπειρία σας; Χρησιμοποιήσατε τα δεδομένα που παρείχε το LMS;

2) Τηλεδιάσκεψη

Η τηλεδιάσκεψη επιτρέπει την οπτική αλληλεπίδραση σε πραγματικό χρόνο. Συνήθως χρησιμοποιείται για μια διάλεξη, αλλά μπορεί επίσης να υποστηρίξει δραστηριότητες μικρών ομάδων, καθιστώντας τη διαδικτυακή μάθηση πιο δυναμική και διαδραστική. Η καταγραφή των μαθημάτων επιτρέπει στους σπουδαστές να τα επανεξετάζουν όποτε τους βολεύει.

Τα εργαλεία βιντεοδιάσκεψης σας επιτρέπουν να μοιράζεστε μια οθόνη και να προσφέρετε εικονικές ώρες γραφείου για να επικοινωνείτε με τους μαθητές και να απαντάτε στις ερωτήσεις τους, γεγονός που τους βοηθά να έχουν κίνητρο για μάθηση. Ενισχύει τη συνολική διαδικτυακή μαθησιακή εμπειρία αναπαράγοντας πολλές πτυχές των παραδοσιακών μαθημάτων.

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση του ρόλου της τηλεδιάσκεψης
- Επιλέξτε ένα εργαλείο τηλεδιάσκεψης
- Εξασφάλιση τεχνικής ετοιμότητας

Εφαρμογή και προσαρμογή

Η διαδικτυακή, σύγχρονη αλληλεπίδραση μέσω βίντεο αναπαράγει μια αίθουσα διδασκαλίας για ζωντανές ανταλλαγές, προωθώντας τη δέσμευση καθώς και τις συνδέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.

Σε μικτά περιβάλλοντα μάθησης, η τηλεδιάσκεψη επιτρέπει τη συμμετοχή απομακρυσμένων μαθητών, εξασφαλίζοντας τη συμπερίληψη και τη συνέχεια.

Στις παραδοσιακές αίθουσες διδασκαλίας, εξωτερικοί ομιλητές και εμπειρογνώμονες μπορούν να παρέμβουν μέσω βίντεο- μαθητές με προβλήματα προγραμματισμού ή ανάγκες πρόσβασης μπορούν να παρακολουθήσουν ένα μάθημα χωρίς να μεταβούν στο σχολείο.

Περιγραφή

Στην αγορά κυριαρχούν δωρεάν ή επί πληρωμή εμπορικά εργαλεία όπως το Zoom, το Teams και το Skype της Microsoft ή το Google Meet. Οι λειτουργίες τους είναι παρόμοιες (εγγραφή, αλλαγή

φόντου, κοινή χρήση οθόνης, ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων, δημιουργία συνεδριών μικρών ομάδων κατά τη διάρκεια μιας συνεδρίασης κ.λπ.)

Για λόγους ασφαλείας, προστασίας των προσωπικών δεδομένων και δυνατοτήτων προσαρμογής, οι λύσεις ανοικτού κώδικα αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία.

Για παράδειγμα, το Jitsi Meet, περιλαμβάνει όλες τις επιλογές (θολό φόντο, κοινή χρήση οθόνης, καταγραφή σύσκεψης, ζωντανή ροή, διαχείριση μικροφώνου συμμετέχοντος, συνομιλία κ.λπ.) και δεν απαιτεί λήψη ή εγκατάσταση ή δημιουργία λογαριασμού για την έναρξη μιας συνομιλίας.

Το BigBlueButton, ελεύθερο λογισμικό με ανοικτή άδεια χρήσης, είναι το σύστημα τηλεδιάσκεψης που αναπτύχθηκε για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση και συνιστάται παγκοσμίως από πολλά ακαδημαϊκά ιδρύματα και δημόσιες αρχές, όπως το γαλλικό Υπουργείο Παιδείας. Επιτρέπει την κοινή χρήση φωνής και βίντεο, παρουσιάσεις με ή χωρίς πίνακα, δημόσια και ιδιωτικά εργαλεία συνομιλίας, κοινή χρήση οθόνης, διαδικτυακές έρευνες και χρήση εγγράφων γραφείου. Περιλαμβάνει ένα plug-in για το Moodle.

Αντί να σας προτείνουμε ένα, αν το σχολείο σας δεν επιβάλλει ένα συγκεκριμένο εργαλείο, σας προτείνουμε να τα δοκιμάσετε και να αναλύσετε τις online συγκρίσεις σύμφωνα με τα κριτήριά σας (κόστος, φιλικότητα προς το χρήστη, ενσωμάτωση λογισμικού, ποιότητα ήχου και εικόνας, κατανάλωση ενέργειας, ανάγκη εγκατάστασης λογισμικού ή δημιουργίας λογαριασμού, διαθεσιμότητα ενός plug-in για την ενσωμάτωσή του στο LMS σας κ.λπ.).

Συμβολή στην ευημερία

Το βίντεο είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος για να δημιουργήσετε μια αίσθηση παρουσίας και να μειώσετε το αίσθημα απομόνωσης:

- Βλέποντας ο ένας τον άλλον, οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να μοιραστούν τα συναισθήματά τους και να αλληλεπιδράσουν μέσω των εκφράσεων του προσώπου τους, σαν να βρίσκονταν στο ίδιο δωμάτιο.
- Εκτός από την παρουσία του με τα μάτια, ο δάσκαλος είναι παρών με το πρόσωπό του (συνοφρύωμα, χαμόγελο, εκφράσεις προσώπου), το σώμα του (χειρονομίες) και το φόντο του, δείχνοντας ενδεχομένως αντικείμενα.
- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να εντοπίσουν την έλλειψη κατανόησης στις οπτικές εκφράσεις και να παρέχουν άμεσες διευκρινίσεις, γεγονός που μειώνει το άγχος που συνδέεται με την αβεβαιότητα, τις αναπάντητες ερωτήσεις ή τις παρεξηγήσεις.
- Διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή σε δραστηριότητες που απαιτούν άμεση ανατροφοδότηση.

Τέλος, οι προγραμματισμένες βιντεοσκοπημένες τάξεις παρέχουν δομή και ρουτίνα, βοηθώντας μαθητές και καθηγητές να διατηρήσουν την αίσθηση του σκοπού στη μάθηση ή την εργασία τους.

Συμβουλές και κόλπα

- Δοκιμάστε το λογισμικό στον υπολογιστή με την κάμερα και το μικρόφωνο από τη σύνδεση στο διαδίκτυο στο χώρο που θα χρησιμοποιηθεί για τη διδασκαλία. Μπορεί να είναι δύσκολο να αποκτήσετε πρόσβαση από το σπίτι σε μια πλατφόρμα που είναι εύκολα προσβάσιμη από τις εγκαταστάσεις του σχολείου. Εξοικειωθείτε με το περιβάλλον εργασίας, τις ρυθμίσεις και τις λειτουργίες. Αναζητήστε εκπαιδευτικά εγχειρίδια και παρακολουθήστε εκπαιδευτικές συνεδρίες.
- Βεβαιωθείτε ότι το εργαλείο τηλεδιάσκεψης δεν αποκλείει κανέναν μαθητή, λόγω αναπηρίας, συμβατότητας λογισμικού ή περιορισμένου εύρους ζώνης.
- Εξασκηθείτε στη διαχείριση δύο οθονών, μία για κοινή χρήση και μία για την προβολή των βίντεο των μαθητών, ενώ κοιτάτε την κάμερα.
- Η εστίαση στη διάχυση του βλέμματος κοιτάζοντας την κάμερα για να δώσουμε στους μαθητές την εντύπωση ότι κοιτάμε τα μάτια τους χρειάζεται κάποια εξάσκηση, καθώς μπαίνουμε στον πειρασμό να κοιτάξουμε τα βίντεο των μαθητών ή την κοινή οθόνη.
- Για να περιορίσετε το ανθρακικό αποτύπωμα των μαθημάτων σας, υπενθυμίστε στους μαθητές να κλείνουν τις κάμερες μετά την εισαγωγή, όταν απλώς ακούνε, και να τις ανοίγουν για να κάνουν ερωτήσεις ή να παρουσιάσουν ένα θέμα. Επιλέξτε χαμηλή ή μεσαία ανάλυση για να μειώσετε τη ροή δεδομένων.
- Η συλλογή ανατροφοδότησης μετά από κάθε συνεδρία βοηθά στον εντοπισμό των τομέων που χρήζουν βελτίωσης. Η καταγραφή των συνεδριών σας επιτρέπει να αναλύσετε τον τρόπο με τον οποίο διδάσκετε και εμπλέκετε τους μαθητές.
- Η αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων μας επιτρέπει να τους προβλέψουμε και να προετοιμάσουμε εναλλακτικές λύσεις.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Έχετε χρησιμοποιήσει ποτέ σύστημα τηλεδιάσκεψης; Έχετε παρακολουθήσει μαθήματα μέσω τηλεδιάσκεψης; Ποιο ήταν το πλεονέκτημα του βίντεο; Είχατε τη δυνατότητα να αλληλεπιδράσετε με τον ομιλητή; Ποιος ήταν ο σκοπός; Εάν όχι, γιατί όχι; Επικοινωνήσατε με τους άλλους συμμετέχοντες; Καταγράφηκε το μάθημα; Είχατε πρόσβαση στην ηχογράφηση; Ενσωματώνετε τη βιντεοδιάσκεψη στη διδασκαλία σας; Χρειαστήκατε εκπαίδευση; Αντιμετωπίσατε τεχνικά προβλήματα; Καταγράφετε συνεδρίες; Αισθάνεστε άνετα; Ποια είναι τα όρια; Υπάρχουν δραστηριότητες που θα θέλατε να προσφέρετε και οι οποίες δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν με τη χρήση βίντεο; Έχετε λάβει ανατροφοδότηση από τους μαθητές; Πώς μπορεί το βίντεο να βελτιώσει την ευημερία των μαθητών;

3) Προετοιμάστε το περιβάλλον εργασίας σας

Η σωστή διαμόρφωση του περιβάλλοντος εργασίας θα καταστήσει την εικονική τάξη πιο αποτελεσματική, ενώ θα κρατήσει το ενδιαφέρον των μαθητών αμείωτο.

Μαθησιακοί στόχοι

- Δημιουργήστε ένα μαθησιακό περιβάλλον που βελτιώνει τη συγκέντρωση και τα κίνητρα.
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων διαδικτυακής επικοινωνίας.

Περιγραφή

- Βεβαιωθείτε ότι έχετε καλή και σταθερή σύνδεση στο διαδίκτυο.
- Ελέγξτε εκ των προτέρων τις λειτουργίες τηλεδιάσκεψης.
- Ελέγξτε την ποιότητα του βίντεο και του ήχου (εάν είναι απαραίτητο, συνδέστε εξωτερική ενσύρματη κάμερα και μικρόφωνο).
- Σχεδιάστε την παρέμβασή σας ακολουθία προς ακολουθία, γράφοντας ένα λεπτομερές σενάριο με χρονοδιάγραμμα που οργανώνει τη διαδοχή των ομιλιών, των δραστηριοτήτων, των ερωτήσεων, της αξιολόγησης, της ανατροφοδότησης.
- Παρέχετε εκ των προτέρων τον σύνδεσμο σύνδεσης.
- Απομονωθείτε σε ένα ήσυχο, καλά εξοπλισμένο δωμάτιο.
- Επιλέξτε μεταξύ ενός ουδέτερου φόντου για να αποφύγετε τους περισπασμούς (ενδεχομένως χρησιμοποιώντας ένα ενσωματωμένο εικονικό φόντο) και ενός φόντου που θα αναδεικνύει ορισμένα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς σας, προκειμένου να δημιουργήσετε ένα πιο ευνοϊκό κοινωνικό και συναισθηματικό κλίμα.
- Δώστε προσοχή στο φως: είναι καλύτερο να μην έχετε παράθυρο ή πηγή φωτός πίσω σας.
- Φροντίστε την εμφάνισή σας: επειδή διδάσκετε από το σπίτι, δεν μπορείτε να φοράτε πιτζάμες.
- Τοποθετηθείτε αρκετά μακριά από την κάμερα ώστε να είναι ορατή η κορυφή των ώμων σας.
- Τοποθετήστε την κάμερα έτσι ώστε να μπορείτε να την κοιτάτε όταν μιλάτε. Αν οι μαθητές έχουν την εντύπωση ότι τους κοιτάτε, θα νιώσουν μεγαλύτερη συμμετοχή. Αποφύγετε την τοποθέτηση της κάμερας ενός φορητού υπολογιστή σε θέση χαμηλής γωνίας ανεβάζοντάς την, αν χρειάζεται, με βιβλία. Εάν μιλάτε σε έναν συγκεκριμένο εκπαιδευόμενο, μην παρακολουθείτε το βίντεό του, αλλά συνεχίστε να κοιτάτε την κάμερα.
- Συνδεθείτε λίγα λεπτά πριν από την έναρξη της συνεδρίασης για να δοκιμάσετε τον εξοπλισμό σας, να προβλέψετε τυχόν τεχνικά προβλήματα και να καλωσορίσετε τους εκπαιδευόμενους κατά την είσοδό τους.

Συμβολή στην ευημερία

Η καλή προετοιμασία περιορίζει τα απρόβλεπτα γεγονότα και τους περισπασμούς, επιτρέποντας σε όλους να αισθάνονται πιο άνετα κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Πού εγκαθιστάτε για να δώσετε τα μαθήματα εξ αποστάσεως εκπαίδευσής σας; Έχετε ειδική αίθουσα; Έχετε ήδη σκεφτεί τον τρόπο οργάνωσης; Σας λείπει κάτι; Πώς είναι τοποθετημένο το γραφείο σε σχέση με το παράθυρο; Μπορείτε να διατηρήσετε σταθερό φωτισμό; Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί; Είναι ο εξοπλισμός και η σύνδεσή σας καλής ποιότητας; Μπορείτε να παρακολουθείτε την κάμερα ενώ διδάσκετε; Έχετε λάβει ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους σχετικά με το περιβάλλον σας; Έχετε αναρωτηθεί ποτέ για την ευημερία σας στην εργασία σας;

Ενότητα 2: Προετοιμάστε τους εκπαιδευόμενους για την ηλεκτρονική μάθηση

Εισαγωγή

Η προετοιμασία των μαθητών περιλαμβάνει (τουλάχιστον) τις εξής πτυχές:

- **Ένα περιβάλλον για μάθηση και συγκέντρωση.** Για να βεβαιωθείτε ότι είναι εξοικειωμένοι με τα διάφορα εργαλεία, κάντε πάντα έναν τεχνικό έλεγχο για να δείτε αν μπορούν να μοιραστούν την οθόνη, να ενεργοποιήσουν και να απενεργοποιήσουν την κάμερα και το μικρόφωνο ή να μειώσουν το θόρυβο του περιβάλλοντος.
- **Συναισθηματική ετοιμότητα.** Ξεκινήστε κάθε συνεδρία με μια διεγερτική άσκηση που ενθαρρύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία, όπως ένα σπάσιμο του πάγου, ένα check-in ή μια διασκεδαστική άσκηση.
- **Γνωστική ετοιμότητα** για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των γνωστικών τους ικανοτήτων. Στην αρχή μιας συνεδρίας, παρουσιάστε τους στόχους και τη θέση της στο συνολικό μάθημα, καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης. Μια κάρτα εισόδου για την αυτοαξιολόγηση της ετοιμότητάς τους να επιτύχουν τα νέα μαθησιακά αποτελέσματα θα βοηθήσει στην προσαρμογή του σχεδίου διδασκαλίας.
- **Η συμμετοχή τους** στην πρόταση κανόνων για τη συνεργατική εργασία και την επικοινωνία, καθώς και στη διαδικασία κατά τη διάρκεια των συνεδριών.

Αυτή η ενότητα παρέχει παραδείγματα δραστηριοτήτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την προετοιμασία των μαθητών με ιδιαίτερη έμφαση στη συναισθηματική ετοιμότητα.

Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας είναι εμπνευσμένο από τη θεωρία της κοινωνικής και συναισθηματικής μάθησης (ΣΕΜ) που θεωρείται ως "η διαδικασία μέσω της οποίας όλοι οι νέοι και οι ενήλικες αποκτούν και εφαρμόζουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις για να αναπτύσσουν υγιείς ταυτότητες, να διαχειρίζονται τα συναισθήματα και να επιτυγχάνουν προσωπικούς και συλλογικούς στόχους, να αισθάνονται και να δείχνουν ενσυναίσθηση για τους άλλους, να δημιουργούν και να διατηρούν υποστηρικτικές σχέσεις και να λαμβάνουν υπεύθυνες και φροντιστικές αποφάσεις."³

Η κοινωνική και συναισθηματική μάθηση στοχεύει συνήθως στην ανάπτυξη πέντε δεξιοτήτων:

- **Αυτογνωσία:** η ικανότητα να έχει κανείς επίγνωση των συναισθημάτων του και να αναπτύσσει μια θετική αυτοαντίληψη.

³ <https://casel.org/fundamentals-of-sel/>

- Αυτοδιαχείριση: η ικανότητα να ρυθμίζει κανείς τα συναισθήματά του και να παρακολουθεί τη συμπεριφορά του.
- Κοινωνική επίγνωση: η ικανότητα να έχει κανείς επίγνωση των συναισθημάτων και των κοινωνικών καταστάσεων των άλλων.
- Υπεύθυνη λήψη αποφάσεων: ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και ανάληψης ευθυνών.
- Σχισιακές δεξιότητες: οι δεξιότητες που απαιτούνται για την προώθηση και την επικοινωνία εντός των σχέσεων.

Οι οπαδοί της SEL συνήθως εμπλουτίζουν τα μαθήματά τους με δραστηριότητες ελέγχου που μπορούν να είναι συγκρίσιμες με τις δραστηριότητες που σπάνε τον πάγο, με τη διαφορά ότι επικεντρώνονται στα συναισθήματα και τα συναισθήματα. Πρόκειται για σύντομες δραστηριότητες που επιτρέπουν στους μαθητές να εκφράσουν αυτό που αισθάνονται αυτή τη συγκεκριμένη ημέρα σε αυτό το συγκεκριμένο πλαίσιο. Υποτίθεται ότι βοηθούν τους μαθητές να παραμερίσουν τις ανησυχίες τους και να μειώσουν τα συναισθήματά τους για να επικεντρωθούν καλύτερα στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Είναι πιο δύσκολο να αντιμετωπιστούν εάν οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν εκπαιδευτεί για να υποστηρίξουν μια ψυχολογική διάσταση και έχουν λίγο χρόνο για να αποσαφηνίσουν δύσκολες καταστάσεις. Πρέπει να αντιδρούν αναλόγως και να αντιμετωπίζουν κάθε σοβαρή ανησυχία. Μπορεί να είναι απαραίτητο να κανονίσουν ένα ατομικό ραντεβού ή να συνδέσουν το άτομο με έναν σύμβουλο.

Δραστηριότητες check-in μαρτυρία του Alessandro Carbone : [Συνεδρία check-in που σπάει τον πάγο](#)

1) Εξοικείωση των μαθητών με τα ψηφιακά εργαλεία μέσω διασκεδαστικών ασκήσεων

Διασκεδαστικές ασκήσεις θα προετοιμάσουν τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν το πλήρες δυναμικό των εργαλείων.

Μαθησιακοί στόχοι

- Δημιουργήστε μια ανεπίσημη διάθεση στο διαδίκτυο
- Εκπαίδευση στη χρήση διαδικτυακών εργαλείων
- Δημιουργία σχέσεων μεταξύ καθηγητή και μαθητών στο διαδίκτυο
- Αυξήστε το επίπεδο ενέργειας στην ηλεκτρονική μάθηση

Εφαρμογή και προσαρμογή

Λίγη δημιουργικότητα, γνώσεις και προετοιμασία χρειάζονται για να προσαρμόσετε διασκεδαστικές δραστηριότητες για χρήση στο διαδίκτυο, οι οποίες βελτιώνουν την ατμόσφαιρα, τονώνουν την ενέργεια και δημιουργούν μια αίσθηση κοινότητας.

Περιγραφή⁴

Εικόνες δείχνουν και λένε

Οι μαθητές έχουν 1 λεπτό για να βρουν στο τηλέφωνό τους μια εικόνα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να διηγηθούν μια ιστορία. Έχουν 1-2 λεπτά ο καθένας για να διηγηθεί την ιστορία του. Αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί όταν οι μαθητές γνωρίζονται ήδη μεταξύ τους αλλά και σε νέες ομάδες ως ένας τρόπος να γνωριστούν μεταξύ τους.

Θέμα top 5

Δημιουργήστε ομάδες των 4 ή 5 ατόμων που θα συναντηθούν για 5 λεπτά. Κάθε μέλος πρέπει να απαριθμήσει 5 πράγματα που θυμάται από το τελευταίο μάθημα. Οι λίστες γράφονται ιδιαιτέρως πριν μοιραστούν ταυτόχρονα με την ομάδα, σε συνομιλία ή σε κοινό έγγραφο. Στη συνέχεια, η ομάδα ταξινομεί τη λίστα από το λιγότερο κοινό στοιχείο στην κορυφή προς το πιο κοινό στο τέλος. Μετά από 5 λεπτά, οι αίθουσες συνεδριάσεων κλείνουν και οι λίστες παρουσιάζονται στην υπόλοιπη τάξη.

Αντιστοιχίστε το γεγονός με το πρόσωπο

Κάθε μαθητής στέλνει ένα προσωπικό μήνυμα στον καθηγητή με ένα διασκεδαστικό γεγονός για τον εαυτό του. Στη συνέχεια, ο δάσκαλος παρουσιάζει ένα προς ένα τα γεγονότα και, στην αίθουσα συνομιλίας, οι μαθητές ονομάζουν αυτό που πιστεύουν ότι είναι ο συγγραφέας. Για το τέλος, οι συμμετέχοντες αποκαλύπτονται εξηγώντας την ιστορία τους.

Συμβολή στην ευημερία

Η καλή γνώση των εργαλείων επιτρέπει την απομάκρυνση του μυαλού από τεχνικά απρόοπτα.

Δημιουργεί μια διασκεδαστική και χαλαρή ατμόσφαιρα στο διαδίκτυο.

Συμβουλές και κόλπα

- Βεβαιωθείτε ότι έχετε κατανοήσει καλά τα εργαλεία και ότι τα κατέχετε.
- Χρησιμοποιήστε τις ιδέες των μαθητών για να προσαρμόσετε τις δραστηριότητες και να δημιουργήσετε νέες.

⁴ Προσαρμοσμένο από το [10 δραστηριότητες δημιουργίας ομάδας για εξ αποστάσεως εκπαίδευση](#).

Περισσότερες πληροφορίες...

Για να μάθετε περισσότερα σχετικά με το πώς να δημιουργήσετε ένα πλήρως ευέλικτο περιβάλλον μικτής μάθησης, ακολουθήστε τον οδηγό του [μοντέλου HyFlex](#) που αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο του Οχάιο μαζί με μια [ψηφιακή εργαλειοθήκη](#).

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Γνωρίζετε τα διάφορα εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο διαδίκτυο; Παρακολουθείτε τεχνικά τα νέα εργαλεία; Είναι οι μαθητές σας άνετοι στη χρήση ψηφιακών εργαλείων; Εσείς είστε; Υπάρχουν μεγάλες διαφορές μεταξύ των μαθητών; Εισάγετε τη διασκέδαση στη διδασκαλία σας; Πώς εισάγετε ένα μάθημα; Μια ενότητα ή μια συνεδρία; Χρησιμοποιείτε ασκήσεις για να κάνετε τους μαθητές να νιώθουν πιο άνετα με τα εργαλεία;

2) Φέρτε ένα προσωπικό αντικείμενο

Το "Φέρτε ένα προσωπικό αντικείμενο" είναι μια εύκολη δραστηριότητα για τη δημιουργία μιας θετικής δυναμικής στην ομάδα κατά την έναρξη ενός μαθήματος. Απαιτεί να έχετε προετοιμάσει την ομάδα και να δημιουργήσετε μια χαλαρή ατμόσφαιρα ώστε οι εκπαιδευόμενοι να ανοιχτούν στους άλλους. Η συζήτηση για ένα αντικείμενο είναι σχετικά "ασφαλής", ενώ παράλληλα δείχνει κάτι για τον εαυτό του, γεγονός που συμβάλλει στη δημιουργία της αίσθησης ότι αποτελεί μέρος της ομάδας.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενίσχυση των δεσμών μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών
- Ενθαρρύνετε την ομαδική εργασία

Περιγραφή

Η δραστηριότητα μπορεί να γίνει ως εισαγωγή, αν έχει ζητηθεί από τους μαθητές να φέρουν ένα αντικείμενο που αντιπροσωπεύει κάτι γι' αυτούς ή σχετίζεται με το μάθημα. Παρουσιάζονται εναλλάξ πριν εξηγήσουν το αντικείμενό τους και τη σημασία του. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να είναι ο πρώτος που θα παρουσιάσει ένα αντικείμενο για να ενθαρρύνει τους άλλους.

Το να ακούτε ο ένας τον άλλον σας βοηθά να γνωρίσετε τους ανθρώπους με τους οποίους πρόκειται να συνεργαστείτε. Όλοι θυμούνται τους άλλους επειδή μπορούν να συνδέσουν ένα αντικείμενο και μια προσωπική ιστορία μαζί τους. Είναι ένας γρήγορος τρόπος να βοηθήσετε την ομάδα να οικοδομήσει μια κοινή ταυτότητα από τις προσωπικές ταυτότητες.

Συμβολή στην ευημερία

Η γνωριμία μεταξύ μας αποτελεί σημαντικό μέρος της ευημερίας σε ομάδες και χωρίς αυτού του είδους τη δραστηριότητα, χρειάζεται χρόνος για να επιτευχθεί. Το να φέρετε ένα προσωπικό αντικείμενο είναι ένας γρήγορος τρόπος να δώσετε κάποιες αποχρώσεις στους ανθρώπους με τους οποίους μοιράζεστε ένα μαθησιακό περιβάλλον και να δημιουργήσετε συνοχή στην ομάδα.

Συμβουλές και κόλπα

- Φροντίστε να υπάρχει χαλαρή διάθεση στην ομάδα και αφήστε τους ανθρώπους να μιλήσουν όσο λίγο ή όσο πολύ αισθάνονται άνετα.
- Σχολιάστε τις ιστορίες και ενισχύστε τη θέση τους στη δυναμική της ομάδας δίνοντας θετικά σχόλια.
- Μην ξεχάσετε να λάβετε μέρος στο παιχνίδι με το δικό σας αντικείμενο.
- Αν κάποιος έχει ξεχάσει να φέρει κάποιο αντικείμενο, μπορεί να συμμετάσχει και πάλι παίρνοντας κάτι κοντινό του, για παράδειγμα το τηλέφωνό του, ένα στικάκι USB ή μια κούπα καφέ, και να πει μια ιστορία γι' αυτό, και επομένως για τον εαυτό του. Μπορεί επίσης να ζητηθεί από τους εκπαιδευόμενους να πουν ένα διασκεδαστικό γεγονός ή μια ιστορία για τον εαυτό τους, αν και αυτό μπορεί να είναι πιο εκφοβιστικό και λιγότερο προσιτό.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Θα νιώθατε άνετα να οργανώσετε αυτή τη δραστηριότητα; Τι γίνεται με τη συμμετοχή; Τι θα φέρετε; Έχετε ήδη οργανώσει παρόμοιες δραστηριότητες; Σε μια τάξη; Στο διαδίκτυο; Πώς θα αντιδρούσατε αν ένας μαθητής δεν μπορούσε να ελέγξει τα συναισθήματά του; Αν ένας μαθητής αρνιόταν να συμμετάσχει; Αν ένας μαθητής κορόιδευε έναν άλλο;

3) Συναισθηματικός καιρός

Αυτή η δραστηριότητα επιτρέπει στους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς να μοιραστούν τα συναισθήματά τους και να εκφράσουν με λόγια τα συναισθήματά τους πριν ξεκινήσουν τη μαθησιακή διαδικασία.

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανοήστε τα συναισθήματα των μαθητών, τα οποία μπορεί να έχουν αντίκτυπο στη μάθησή τους
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς να εκφράζουν τα συναισθήματά τους

Εφαρμογή και προσαρμογή

Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί τακτικά ή τυχαία, ανάλογα με το θέμα, για να εκφράσει τα συναισθήματα της ημέρας, αλλά και για να αυτοαξιολογήσει το επίπεδο κατανόησης του προηγούμενου μαθήματος.

Περιγραφή

Στην αρχή της συνεδρίας, ρωτήστε όλους για τον συναισθηματικό τους καιρό. Οι μαθητές καθώς και ο δάσκαλος επιλέγουν το emoji που ταιριάζει καλύτερα στη διάθεσή τους και το μοιράζονται στην αίθουσα συνομιλίας πριν εξηγήσουν την επιλογή τους.

Συμβολή στην ευημερία

Οι καθηγητές θα ενημερώνονται για τη διάθεση των μαθητών τους, ώστε να μπορούν να προσαρμόζουν το ρυθμό της συνεδρίας και να παρέχουν ατομική υποστήριξη, εάν είναι απαραίτητο. Είναι επίσης μια ευκαιρία για τους μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και να νιώσουν ότι τους ακούνε. Αυτό τους βοηθά να συγκεντρωθούν καλύτερα στη συνέχεια.

Περισσότερες πληροφορίες...

[40 παγοθραυστικά για μικρές ομάδες](#)

[Μια συλλογή από παγοθραυστικά](#) που προτάθηκαν από το [Πανεπιστήμιο της Φλόριντα](#)

Γιατί να χρησιμοποιήσετε τα icebreakers; - [Παγοθραυστικά | Κέντρο Καινοτομίας στη Διδασκαλία \(cornell.edu\)](#)

[33 παγοθραυστικά γυμνασίου και λυκείου που πραγματικά λειτουργούν](#)

[Σπάζοντας τον πάγο: Στρατηγική πριν από την παρέμβαση για την εμπλοκή των συμμετεχόντων στην έρευνα](#)

[Τα καλύτερα ψηφιακά παγοθραυστικά](#)

[50 δραστηριότητες ελέγχου της κοινωνικής συναισθηματικής μάθησης για τις τάξεις](#)

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Θα νιώθατε άνετα να οργανώσετε αυτή τη δραστηριότητα; Τι γίνεται με τη συμμετοχή; Έχετε ήδη οργανώσει παρόμοιες δραστηριότητες; Σε μια τάξη; Στο διαδίκτυο; Πώς θα αντιδρούσατε αν ένας μαθητής δεν μπορούσε να ελέγξει τα συναισθήματά του; Αν ένας μαθητής αρνιόταν να συμμετάσχει; Ξέρετε πού να παραπέμψετε έναν μαθητή που εκφράζει δυσκολίες;

Ενότητα 3: Πώς να αξιοποιήσετε στο έπακρο την ηλεκτρονική μάθηση

Εισαγωγή

Αυτή η ενότητα παρουσιάζει τέσσερις μεθόδους για να αξιοποιήσετε στο έπακρο τη ζωντανή διαδικτυακή μάθηση. Σας καθοδηγούν ώστε να γίνετε ένας δάσκαλος ικανός να οργανώνει δυναμικές, συμμετοχικές και διαδραστικές συνεδρίες, να εξατομικεύει τη διδασκαλία σας και να μειώνει το αίσθημα απομόνωσης των μαθητών πίσω από μια οθόνη.

1) Φέρτε την παρουσία!

Για να ξεπεραστεί η δυσκολία να διατηρηθούν οι μαθητές ενεργοί και εμπλεκόμενοι πίσω από μια οθόνη, η μέθοδος αυτή προετοιμάζει τους εκπαιδευτικούς να σπάσουν την αίσθηση της απομόνωσης και της απόστασης για να δημιουργήσουν παρουσία.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ανάπτυξη αίσθησης παρουσίας στο διαδίκτυο
- Χρήση κατάλληλων εργαλείων και δραστηριοτήτων για διαδικτυακό περιβάλλον μάθησης
- Να καταστήσετε τη διαδικτυακή μάθηση πιο συμμετοχική και ελκυστική

Περιγραφή

Η αίσθηση της παρουσίας θα δημιουργηθεί με την εφαρμογή των ακόλουθων πρακτικών.

Ενσωμάτωση τόσο της λεκτικής όσο και της μη λεκτικής επικοινωνίας

- Χρησιμοποιήστε σαφή γλώσσα, μιλήστε αργά, κάντε ερωτήσεις παρακολούθησης και επαναλάβετε τα βασικά σημεία. Η διαδικτυακή επικοινωνία απαιτεί μεγαλύτερη προσοχή και τακτικό έλεγχο ότι το ακροατήριο καταλαβαίνει.
- Επικεντρωθείτε στη μη λεκτική επικοινωνία, τη γλώσσα του σώματος και τις εκφράσεις του προσώπου, όπως το χαμόγελο, η εγγύτητα στην οθόνη, το νεύμα, η δυναμική χρήση της φωνής με διακυμάνσεις στην ένταση και οι παύσεις κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων.
- Εξασκηθείτε στις επικοινωνιακές σας δεξιότητες. Ηχογραφήστε ένα σύντομο βίντεο στο οποίο εξηγείτε ένα θέμα. Στη συνέχεια, μελετήστε τη λεκτική και μη λεκτική σας επικοινωνία, τι πρέπει να βελτιωθεί και τι λειτουργεί. Πώς χαιρετάτε τους μαθητές; Χρησιμοποιείτε πολύ ή πολύ λίγη έκφραση του προσώπου σας; Κρατήστε σημειώσεις για να τις λάβετε υπόψη στο επόμενο διαδικτυακό σας μάθημα.

Εξασκηθείτε στο βλέμμα σας

Η επαφή με τα μάτια, ιδιαίτερα δύσκολη πίσω από μια οθόνη, αποτελεί βασικό στοιχείο της παρουσίας. Εξασκηθείτε εκτυπώνοντας και στερεώνοντας ένα ζευγάρι μάτια ακριβώς κάτω ή πάνω από την κάμερα. Πριν από ένα μάθημα, ελέγξτε αν το βλέμμα σας φαίνεται φυσικό, τραβώντας στιγμιότυπα οθόνης σε διαφορετικές θέσεις, και προσαρμόστε τα μάτια σας ανάλογα.

Εργασία με δύο οθόνες

Η οθόνη με την κάμερα χρησιμοποιείται για την επικοινωνία μέσω βίντεο, ενώ η δεύτερη για εικονογραφήσεις και κοινή χρήση οθόνης. Αλλάξτε τη διάταξη μεταξύ της κοινής χρήσης οθόνης και της επικοινωνίας με κάμερα.

Συμπεριλάβετε προσωπικές συστάσεις

- Δώστε μια πινελιά της προσωπικότητάς σας δημιουργώντας τον δικό σας οπτικό εαυτό με ένα avatar ή ένα εξατομικευμένο emoji (π.χ. χρησιμοποιώντας το Bitmoji⁵) και χρησιμοποιήστε το ως διασκεδαστικό μέρος. Τα άβαταρ μπορούν:
  - να δώσετε στους μαθητές μια ιδέα για εσάς όχι μόνο ως δάσκαλο αλλά και ως άτομο, γεγονός που μπορεί να αυξήσει τόσο τα κίνητρα όσο και την παρουσία σας.
  - μπορούν να χρησιμοποιηθούν με διάφορους τρόπους, για καθημερινές ανακοινώσεις, σε παρουσιάσεις διαφανειών ή ως οπτικό "εσύ" που επικοινωνεί τα βασικά σημεία στην αρχή, στο τέλος ή καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος.
- Το φόντο είναι ένας τρόπος να εισαγάγετε κάτι προσωπικό και να παρέχετε διασκεδαστικά θέματα για συζήτηση. Μπορείτε να ζητήσετε από τους μαθητές να δημιουργήσουν το δικό τους υπόβαθρο, για παράδειγμα σχετικό με το θέμα της ημέρας, ως έναν δημιουργικό τρόπο προενεργοποίησης των γνώσεών τους.

Συμβολή στην ευημερία

Αυτές οι πρακτικές μειώνουν τα αισθήματα απομόνωσης και απόστασης.

Συμβουλές και κόλπα

- Προσέξτε τη λεκτική και μη λεκτική σας επικοινωνία ενώ παρακολουθείτε την κάμερα.
- Το να αφιερώνετε λίγο χρόνο για να δημιουργήσετε ένα avatar είναι χρήσιμο για την ανάπτυξη μιας προσωπικής παρουσίας στο διαδίκτυο.

Έντυπα

"Μάτια" για να τα εκτυπώσετε και να τα προσαρτήσετε στην κάμερα.

---

⁵ [To Bitmoji](#) είναι μια εφαρμογή για τη δημιουργία εξατομικευμένων emojis και gifs στην εικόνα του χρήστη.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Είστε ήδη σε θέση να κοιτάτε την κάμερα ενώ μιλάτε; Πώς λαμβάνετε υπόψη τη μη λεκτική επικοινωνία στο διαδίκτυο; Νιώθετε άνετα με την οπτική επαφή πίσω από μια οθόνη; Τι φόντο οθόνης χρησιμοποιείτε; Εργάζεστε με δύο οθόνες; Τι μάθατε από τη βιντεοσκόπηση ενός μαθήματος; Είστε αρκετά σαφής; Ενσωματώνετε διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας;

2) Δείξτε μου το κυνήγι θησαυρού σας!

Για τη διατήρηση της συγκέντρωσης, των κινήτρων και της ευεξίας, είναι απαραίτητο να ενεργοποιούνται οι μαθητές σωματικά περισσότερο από ό,τι στην παραδοσιακή διδασκαλία, καθώς η ακινησία μειώνει την ενέργεια. Το *κυνήγι θησαυρού "Δείξε μου το θησαυρό σου"* είναι μια απλή, ενεργοποιητική δραστηριότητα για να ενεργοποιήσετε τους μαθητές στο σπίτι. Πρέπει να βγάλουν μια selfie με ένα αντικείμενο που προτείνει ο εκπαιδευτικός (για παράδειγμα ένα μπλε αντικείμενο ή μια πινακίδα του δρόμου) πριν επιστρέψουν στο διαδίκτυο.

Μαθησιακοί στόχοι

- Προσφέρετε ένα διάλειμμα σωματικής δραστηριότητας
- Εισάγετε λίγη διασκέδαση
- Δημιουργία δεσμών μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών
- Βελτιστοποιήστε τα διαλείμματα για να αυξήσετε την ευεξία, την ενέργεια και τα κίνητρα.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Αυτή η δραστηριότητα λειτουργεί σε περιβάλλοντα σύγχρονης μάθησης και είναι εύκολο να προσαρμοστεί.

Αν ο καιρός είναι κακός, μπορεί να γίνει μια δραστηριότητα σε εσωτερικό χώρο, όπου οι μαθητές πρέπει να βρουν το αντικείμενο που βρίσκεται πιο μακριά από τον υπολογιστή τους.

Μπορεί να γίνει παιχνίδι, οι μαθητές να πρέπει να κυνηγήσουν και να συλλέξουν όλα τα στοιχεία από έναν κατάλογο. Ή, ο πρώτος μαθητής που θα επιστρέψει με το αντικείμενο μπορεί να αποφασίσει το επόμενο αντικείμενο που θα πρέπει να κυνηγήσουν όλοι.

Αυτή μπορεί να είναι μια επαναλαμβανόμενη δραστηριότητα που οργανώνεται από τους μαθητές.

Η απόδειξη μπορεί να γίνει με την επίδειξη της οθόνης του τηλεφώνου ή του αντικειμένου στην κάμερα, εάν η αποστολή μιας φωτογραφίας είναι πολύ μεγάλη.

Μπορεί να περιπλέκεται ζητώντας από τους μαθητές να συμπεριλάβουν στη selfie μια χειρονομία, όπως ένα μπράβο δίπλα στο αντικείμενο, μια έκφραση του προσώπου που περιγράφει τη διάθεσή τους ή το μέσο μεταφοράς τους.

Περιγραφή

Ο δάσκαλος εισάγει τη δραστηριότητα με τον στόχο που έχει τεθεί. Παράδειγμα "Δείξε μου την πινακίδα του δρόμου σου":

- Πρέπει να βγάλετε μια selfie με μια πινακίδα σε απόσταση μεγαλύτερη των 100 μέτρων από το σπίτι σας, να επιστρέψετε στο διαδικτυακό μάθημα και να την ανεβάσετε στη συνομιλία.
- Έχετε 10 λεπτά για να το κάνετε αυτό και μπορείτε να πάτε με τα πόδια, με ποδήλατο ή με σκέιτμπορντ.
- Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται όταν όλες οι selfies ανεβούν.

Σκεφτείτε εκ των προτέρων το επίπεδο πολυπλοκότητας: μια selfie με ένα μόνο αντικείμενο ή περισσότερα αντικείμενα και μια ελάχιστη απόσταση. Μια παραλλαγή είναι να βρείτε ένα αντικείμενο που σχετίζεται με το θέμα της διδασκαλίας και να ζητήσετε από τους μαθητές να εξηγήσουν τη σύνδεση. Είναι επίσης δυνατό να απλοποιήσετε κρατώντας μόνο μία σωματική δραστηριότητα, όπως π.χ. άλμα ή τρέξιμο.

Το στοιχείο του διαγωνισμού θα ενισχύσει τα κίνητρα των μαθητών: νικητής θα μπορούσε να είναι αυτός με τις περισσότερες αντιδράσεις "μπράβο" ή αυτός που θα τελειώσει πιο γρήγορα.

Συμβολή στην ευημερία

Ένα σύντομο διάλειμμα που περιλαμβάνει το σώμα και άλλα μέρη του νου βοηθά τους μαθητές να αλλάξουν τον νοητικό τους χώρο και να συνεχίσουν τη μάθηση με ανανεωμένη ενέργεια και συγκέντρωση.

Συμβουλές και κόλπα

- Αφήστε στην άκρη τουλάχιστον 10 λεπτά αν οι μαθητές πρέπει να βγουν έξω.
- Για εξοικονόμηση χρόνου, η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.
- Πάρτε μέρος στη δραστηριότητα για να ενισχύσετε την ενέργεια και το ομαδικό σας πνεύμα.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Θα θέλατε να ενσωματώσετε αυτή τη δραστηριότητα στο μάθημά σας; Θα την εφαρμόζατε ως έχει ή θα την προσαρμόζατε; Θα θέλατε να συμμετάσχετε; Ποια θα ήταν η ανατροφοδότηση; Μπορείτε να εντοπίσετε τυχόν εμπόδια στη χρήση ψηφιακών εργαλείων; Γιατί αποτελεί βασικό στοιχείο της ευημερίας;

3) Επιλέξτε και μάθετε

Αυτή η δραστηριότητα στοχεύει στην επίτευξη διαφοροποιημένης μάθησης και στην ενθάρρυνση της αυτοαξιολόγησης, δίνοντας στους μαθητές τη δυνατότητα να επιλέξουν μεταξύ τεσσάρων επιπέδων ασκήσεων, από απλές έως πολύ απαιτητικές. Μπορούν επίσης να επιλέξουν τον αριθμό των ασκήσεων και τον ρυθμό τους.

Μαθησιακοί στόχοι

- Δώστε στον μαθητή τη δυνατότητα να προχωρήσει με ενεργή μάθηση και αυτοαξιολόγηση.
- Ενδυνάμωση των μαθητών ως προς τις δικές τους μαθησιακές ικανότητες και την πρόδοό τους.
- Οργανώστε ένα μαθησιακό περιβάλλον που ενθαρρύνει την αυτορρύθμιση.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Στο διαδίκτυο θα δημιουργηθούν τέσσερις αίθουσες διαλείμματος ή ομαδικές συζητήσεις με δυνατότητα κοινής χρήσης εγγράφων, ενώ σε μια αίθουσα διδασκαλίας, τέσσερις σταθμοί θα διαχωρίζονται φυσικά.

Περιγραφή

Ετοιμάστε δέκα έως είκοσι ομοιογενείς εργασίες για τέσσερα επίπεδα: απλό, μέτρια απαιτητικό, απαιτητικό, πολύ απαιτητικό, τις οποίες θα ανεβάσετε σε τέσσερις αίθουσες διαλείψεων.

Συνοψίστε τον κατάλογο των εργασιών που θα τσεκάρετε μόλις ολοκληρωθούν.

Στείλτε αυτόν τον κατάλογο ελέγχου μαζί με τα θέματα αυτοαξιολόγησης και τις οδηγίες στους μαθητές:

- Η αποστολή σας είναι να λύσετε όσο το δυνατόν περισσότερες εργασίες στο διαθέσιμο χρόνο.
- Μπορείτε να μετακινείστε ελεύθερα από δωμάτιο σε δωμάτιο.
- Αν θεωρείτε ότι οι εργασίες είναι πολύ εύκολες, παραλείψτε τις και μετακινηθείτε σε άλλο δωμάτιο.

- Μείνετε στο ίδιο δωμάτιο όσο σας προκαλούν οι εργασίες. .
- Μπορείτε να εργαστείτε μαζί με μαθητές στην ίδια αίθουσα.
- Αν δυσκολεύεστε να λύσετε μια εργασία, ζητήστε βοήθεια από κάποιον μαθητή ή καθηγητή.
- Μπορείτε να μετακινηθείτε σε ένα πιο εύκολο δωμάτιο, αν η εργασία εξακολουθεί να είναι πολύ δύσκολη.
- Σημειώστε τις εργασίες που επιλύσατε στον κατάλογο ελέγχου και απαντήστε στις ερωτήσεις αξιολόγησης.

Οι μαθητές θα εισέλθουν στην αίθουσα που αντιστοιχεί στο εκτιμώμενο επίπεδό τους, όπου θα βρουν έναν κατάλογο ομοιογενών εργασιών. Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, επισκεφθείτε τις αίθουσες συνεδριάσεων, ακούστε τους μαθητές και δώστε τους ανατροφοδότηση. Μπορούν να μοιραστούν φωτογραφίες από τις εργασίες τους, ώστε οι άλλοι ή εσείς οι ίδιοι να τους βοηθήσετε.

Η αυτοαξιολόγηση περιλαμβάνει τα ακόλουθα θέματα:

- Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τη μάθηση;
- Κάνετε πρόοδο;
- Βοηθήσατε άλλους μαθητές;
- Εργαστήκατε από κοινού για την επίλυση των καθηκόντων σας;

Συμβολή στην ευημερία

Καθώς οι μαθητές μπορούν να επιλέγουν το ρυθμό εργασίας, επικεντρώνοντας την προσοχή τους σε μια εργασία, το άγχος μειώνεται. Επιπλέον, προχωρώντας από τις πιο εύκολες στις πιο δύσκολες εργασίες, έχουν χρόνο να προετοιμαστούν γνωστικά.

Η μέθοδος αυτή ενθαρρύνει επίσης τη συνεργατική μάθηση, την αυτοαξιολόγηση και την αυτορρύθμιση.

Συμβουλές και κόλπα

- Στην αρχή, καλέστε τους μαθητές να αναλογιστούν την επιτυχία τους την προηγούμενη εβδομάδα.
- Μην υποτιμάτε τον φόρτο εργασίας για την προετοιμασία ενός συνόλου ομοιογενών εργασιών για τέσσερα διαφορετικά επίπεδα.
- Παραμείνετε διαθέσιμοι για την υποστήριξη και την παρακολούθηση των μαθητών, επίσης διαδικτυακά.

- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να ενημερώνουν τακτικά τα επιτεύγματά τους στον κατάλογο ελέγχου και να αξιολογούν αν βρίσκονται στο σωστό σταθμό.
- Αξιολογήστε την ορθότητα των λύσεών τους.
- Δώστε στους μαθητές τη δυνατότητα να ελέγχουν τα αποτελέσματά τους κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.
- Υπενθυμίστε τους να αξιολογήσουν την εργασία τους όταν τελειώσουν.

Έντυπα

Λίστες ελέγχου και αρκετά καθήκοντα για κάθε επίπεδο.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Θα θέλατε να ενσωματώσετε αυτή τη δραστηριότητα στο μάθημά σας; Τι θα μπορούσε να προσφέρει στους εκπαιδευόμενους; Πώς βλέπετε το ρόλο σας; Μπορείτε να εντοπίσετε τυχόν εμπόδια που συνδέονται με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων; Συνδέονται με την απόσταση; Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δημιουργίας αυτής της διαδικτυακής δραστηριότητας; Γιατί είναι απαραίτητη για την ευημερία;

4) Σχεδιάστε ένα ομαδικό ταξίδι

Η προετοιμασία ενός ομαδικού ταξιδιού από κοινού δίνει στους μαθητές την ευκαιρία να μάθουν μέσω της πράξης, να βιώσουν την ομαδική εργασία, να ιεραρχήσουν τα καθήκοντα, να επικοινωνήσουν, να παρουσιάσουν και να αξιολογήσουν. Θα τους βοηθήσει να:

- Διαχείριση συναισθημάτων και συμπεριφοράς.
- Διαφοροποίηση μεταξύ ορθολογικής και συναισθηματικής προσέγγισης στη λήψη αποφάσεων.
- Αναγνωρίστε καταστάσεις στις οποίες παρόμοια προβλήματα επιλύονται με επιτυχία.
- Να κατανοούν τις καταστάσεις που οδηγούν σε συγκρούσεις και να εφαρμόζουν στρατηγικές επίλυσης συγκρούσεων.
- Κατανοήστε τη σημασία της συνεργασίας.
- Ανάπτυξη διεκδικητικής συμπεριφοράς.
- Να γνωρίζετε τα οφέλη της ομαδικής εργασίας.
- Εφαρμόστε δεξιότητες παρουσίασης.

- Να έχετε επίγνωση των διαφορετικών τύπων ομάδων και ρόλων.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Σε απευθείας σύνδεση και σε μικτές καταστάσεις, οι ομάδες εργάζονται σε ξεχωριστές αίθουσες συνεδριάσεων και ανοίγεται μια επιπλέον αίθουσα για τους εκπροσώπους. Η μέθοδος μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σε μια αίθουσα διδασκαλίας.

Περιγραφή

Σκοπός αυτής της δραστηριότητας είναι να σχεδιάσετε από κοινού ένα ταξίδι για όλη την ομάδα.

1. Ο δάσκαλος δημιουργεί τέσσερις ομάδες, αναθέτοντας σε καθεμία από αυτές μία από τις τέσσερις ακόλουθες εργασίες:

- Προγραμματισμός χρονοδιαγράμματος και ταξιδιών.
- Ερευνήστε προορισμούς και δημιουργήστε ένα φυλλάδιο με αξιοθέατα και δραστηριότητες.
- Δημιουργήστε λεπτομερή προϋπολογισμό και υπολογίστε την ανάγκη για εξωτερική χρηματοδότηση.
- Γράψτε μια έκθεση προς έναν πιθανό εξωτερικό χρηματοδότη που να εξηγεί τον προορισμό και τον σχεδιασμό.

Καθώς οι εργασίες πρέπει να ολοκληρωθούν ταυτόχρονα και η καθεμία απαιτεί πληροφορίες από τις άλλες, οι μαθητές πρέπει να προσδιορίσουν και να ιεραρχήσουν τις επιμέρους εργασίες προκειμένου να λάβουν αποφάσεις που θα τροφοδοτήσουν τις εργασίες των άλλων ομάδων.

2. Οι ομάδες επιλέγουν έναν εκπρόσωπο που θα συνεργάζεται και θα επικοινωνεί με μία από τις άλλες ομάδες. Συναντήσεις μπορούν να συγκληθούν από οποιαδήποτε ομάδα όταν προκύψει ανάγκη.

3. Μετά την ολοκλήρωση της εργασίας, οι ομάδες παρουσιάζουν τις λύσεις τους και προσδιορίζουν την ανάγκη για περαιτέρω συντονισμό, εάν χρειάζεται.

4. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα αξιολογεί τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της στην επίτευξη του στόχου και πόσο επιτυχημένη ήταν. Προτείνουν στρατηγικές για τη βελτίωση των δυνατών σημείων και την αντιμετώπιση των αδυναμιών.

5. Κάθε ομάδα αξιολογεί επίσης τις επιδόσεις της άλλης χρησιμοποιώντας τα κριτήρια αξιολόγησης που δίνει ο καθηγητής. Συμμετέχουν από κοινού στον απολογισμό.

Συμβολή στην ευημερία

Οι εκπαιδευόμενοι αναπτύσσουν δεξιότητες λήψης αποφάσεων, προσωπικής ευθύνης, αυτορρύθμισης και θετικών σχέσεων, καθώς και αποτελεσματικής διαχείρισης του χρόνου.

Συμβουλές και κόλπα

- Βοηθήστε τους εκπαιδευόμενους με συμβουλές ή ερωτήσεις προβληματισμού, εάν είναι απαραίτητο.
- Συγχαρείτε τους για όσα έκαναν καλά και ενθαρρύνετε τους να σκεφτούν τι θα μπορούσαν να έχουν κάνει διαφορετικά.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Θα θέλατε να ενσωματώσετε αυτή τη δραστηριότητα στο μάθημά σας; Τι θα μπορούσε να προσφέρει στους εκπαιδευόμενους; Πώς βλέπετε το ρόλο σας; Μπορείτε να εντοπίσετε τυχόν εμπόδια που συνδέονται με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων; Συνδέονται με την απόσταση; Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της προσφοράς αυτής της δραστηριότητας στο διαδίκτυο; Γιατί είναι απαραίτητη για την ευημερία;

Ενότητα 4: Πώς να διευκολύνετε τη διαδραστική επικοινωνία

Εισαγωγή

Καθώς η αποτελεσματική επικοινωνία αποτελεί έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους μιας επιτυχημένης μαθησιακής εμπειρίας, η ενότητα αυτή αντιμετωπίζει την κρίσιμη ανάγκη να βελτιωθεί η δέσμευση των διαδικτυακών φοιτητών, να προαχθεί η αίσθηση του ανήκειν και να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή σε μια περιεκτική και διαδραστική εικονική τάξη.

Για να διατηρήσουμε μια ακμάζουσα διαδικτυακή κοινότητα, δίνουμε έμφαση στην προώθηση της συζήτησης και των μηχανισμών ανατροφοδότησης, όπως οι δημοσκοπήσεις, χρησιμοποιώντας μια ποικιλία εργαλείων. Με τη διατύπωση αιτημάτων ικανών να ενθαρρύνουν απαντήσεις από όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν δυσκολίες, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διασφαλίσουν ότι κάθε φωνή ακούγεται.

Επιπλέον, θα υπογραμμίσουμε τη δύναμη της αφήγησης και των πολυμέσων, όπως οι ταινίες μικρού μήκους, για να τραβήξουν την προσοχή των μαθητών. Με την ενσωμάτωση προσωπικών εμπειριών, άρθρων, αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αφηγήσεων και παραβολών, οι εκπαιδευτικοί διευρύνουν τις προοπτικές των μαθητών.

1) Δυναμική εναλλαγή δραστηριοτήτων για ενισχυμένη διαδικτυακή μάθηση

Η μέθοδος αυτή ανταποκρίνεται στη θεμελιώδη ανάγκη διατήρησης της προσοχής και της δέσμευσης των συμμετεχόντων στην ηλεκτρονική μάθηση. Με την εναλλαγή από μια δραστηριότητα ή μέθοδο διδασκαλίας σε μια άλλη, καταπολεμά τη μονοτονία των μακροσκελών διαλέξεων και διατηρεί την προσοχή και τα κίνητρα των συμμετεχόντων. Οι σύντομες και ποικίλες δραστηριότητες εμπλουτίζουν τη μαθησιακή εμπειρία. Με την κατανόηση της συνέχειας και της λογικής τους, οι μαθητές συγκρατούν αποτελεσματικότερα τις πληροφορίες, ενώ παράλληλα αισθάνονται μέρος μιας ομάδας. Οι ενεργοποιητές παίζουν ουσιαστικό ρόλο στην επανασυγκέντρωση των συμμετεχόντων και στην υπενθύμισή τους ότι η κατανόηση επέρχεται όταν είναι πλήρως αφοσιωμένοι.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ανακαλύψτε συμβουλές για να διατηρήσετε την εστίαση και τη δέσμευση των συμμετεχόντων.
- Μάθετε πώς να εξασφαλίζετε τη συνέχεια της μάθησης χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Η εναλλαγή δραστηριοτήτων είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στην ηλεκτρονική μάθηση, όπου η διατήρηση της δέσμευσης μπορεί να είναι δύσκολη. Επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους να παραμένουν συγκεντρωμένοι κατά τη διάρκεια των διαλέξεων και να συμμετέχουν σε εικονικές δραστηριότητες.

Στα μικτά συστήματα, βοηθά η εφαρμογή στρατηγικών δέσμευσης που είναι συνεπείς σε όλες τις διαφορετικές μορφές μάθησης.

Περιγραφή

Ξεκινήστε προετοιμάζοντας ένα ποικίλο φάσμα δραστηριοτήτων (συζητήσεις, διαδραστικές εργασίες, σημειώσεις, διαλείμματα, καταιγισμός ιδεών...) διατηρώντας μια ισορροπία μεταξύ ακρόασης και ανάγνωσης, αλληλεπιδράσεων και παραγωγών. Κάθε μία έχει σαφείς μαθησιακούς στόχους, ώστε οι μαθητές να κατανοούν το σκοπό και τη σημασία της.

Οι δραστηριότητες πρέπει να είναι σύντομες, κατά προτίμηση μεταξύ 5 και 15 λεπτών, και οι μεταβάσεις πρέπει να είναι ρευστές και λογικές. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να κατανοούν τη σύνδεση μεταξύ κάθε δραστηριότητας και του συνολικού θέματος.

Συμπεριλάβετε βίντεο, εικόνες ή συγκεκριμένα παραδείγματα και χρησιμοποιήστε διαδραστικά εργαλεία ψηφοφορίας ή κουίζ (π.χ. Mentimeter, Wooclap, Klaxoon, Kahoot κ.λπ.).

Τα σύντομα διαλείμματα θα επιτρέψουν στους συμμετέχοντες να χαλαρώσουν για να παραμείνουν συγκεντρωμένοι. Οι προγραμματισμένες δραστηριότητες μπορούν να προσαρμοστούν ανάλογα με τις αντιδράσεις των μαθητών ή τις ανάγκες που μπορεί να προκύψουν.

Συμβολή στην ευημερία

Μειωμένη κόπωση: η εναλλαγή μεταξύ δραστηριοτήτων αποτρέπει την πνευματική κόπωση και την εξουθένωση.

Αυξημένη δέσμευση: οι σύντομες δραστηριότητες διατηρούν το ενδιαφέρον και τη συμμετοχή, συμβάλλοντας σε ένα θετικό και εστιασμένο μαθησιακό περιβάλλον.

Αποτελεσματική μάθηση: η μέθοδος υποστηρίζει την ενεργητική μάθηση, η οποία ενισχύει την κατανόηση και τη διατήρηση των γνώσεων, οδηγώντας σε αίσθηση επιτυχίας.

Ενισχυμένη συνεργασία: οι συνεργατικές δραστηριότητες προάγουν την αίσθηση του ανήκειν και της κοινωνικής σύνδεσης, μειώνοντας τα αισθήματα απομόνωσης.

Αίσθηση ελέγχου: οι συμμετέχοντες έχουν μεγαλύτερο έλεγχο της μάθησής τους, γεγονός που οδηγεί σε αυξημένη αυτοαποτελεσματικότητα.

Προσαρμοστική μάθηση: η προσαρμογή των δραστηριοτήτων στις ανάγκες των συμμετεχόντων προάγει ένα υποστηρικτικό και προσαρμοστικό περιβάλλον μάθησης.

Συμβουλές και κόλπα

- Βεβαιωθείτε ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι έχουν πρόσβαση στα απαιτούμενα εργαλεία.
- Επιλέξτε δραστηριότητες που να ανταποκρίνονται σε διαφορετικά μαθησιακά στυλ και προτιμήσεις

Περισσότερες πληροφορίες...

[Ένα παιχνίδι την ημέρα: διασκεδαστική και δυναμική σύγχρονη διαδικτυακή μάθηση](#), της Lisa K. Forbe, Faculty Focus

[Δραστηριότητες στο διαδίκτυο](#), Πανεπιστήμιο Stanford, Teaching Commons

[Παραδείγματα δραστηριοτήτων ενεργητικής μάθησης](#), Πανεπιστήμιο Queen's

Μαρτυρία

[Δυναμική εναλλαγή δραστηριοτήτων για ενισχυμένη διαδικτυακή μάθηση](#) από τον Alessandro Carbone

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Τι είδους δραστηριότητες περιλαμβάνετε στη διδασκαλία σας; Έχετε βρει νέες ιδέες για να διαφοροποιήσετε την πρακτική σας; Έχετε ήδη ανταλλάξει ιδέες με συναδέλφους για να διευρύνετε το χαρτοφυλάκιο δραστηριοτήτων σας; Αναζητάτε τακτικά νέα εργαλεία που θα μπορούσαν να προσελκύσουν την προσοχή των μαθητών; Πώς ενσωματώνετε τη διάσταση της ευημερίας στην επιλογή των δραστηριοτήτων σας;

2) Αφήγηση ιστοριών για αποτελεσματική μάθηση

Η μέθοδος αυτή αξιοποιεί τη δύναμη της αφήγησης μέσω διαφορετικών μέσων για να τραβήξει την προσοχή των μαθητών, να κάνει το εκπαιδευτικό περιεχόμενο πιο εύκολο στη μνήμη, να μάθει ξένες γλώσσες, να αναπτύξει κάποιες στάσεις όπως η ανεκτικότητα και δεξιότητες όπως η φαντασία, η παρατήρηση, η ανάλυση, η επιχειρηματολογία. Ενσωματώνοντας προσωπικές εμπειρίες, άρθρα, αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μαρτυρίες, ταινίες, ιστορίες ή

παραβολές, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να κάνουν τους μαθητές να εξετάσουν διαφορετικές οπτικές γωνίες.

Μαθησιακοί στόχοι

- Διατηρήστε πληροφορίες μέσω προσωπικών εμπειριών, άρθρων, αφηγήσεων και ταινιών μικρού μήκους.
- Ανάπτυξη των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης των μαθητών.
- Βελτίωση των δεξιοτήτων των μαθητών στην αφήγηση ιστοριών και στη χρήση πολυμέσων.
- Ανακαλύπτοντας πώς να κάνουμε τους μαθητές να μάθουν μέσω της αφήγησης.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Χρησιμοποιώντας στοιχεία πολυμέσων, η αφήγηση ιστοριών κάνει την ηλεκτρονική μάθηση πιο ελκυστική και διαδραστική. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την ενίσχυση διαδικτυακών μαθημάτων, διαδικτυακών σεμιναρίων ή εργαστηρίων.

Στη μικτή μάθηση, η αφήγηση ιστοριών μπορεί να αποτελέσει συνδετικό κρίκο μεταξύ της εξ αποστάσεως και της δια ζώσης μάθησης, εξασφαλίζοντας τη συνοχή μεταξύ των διαφορετικών τρόπων.

Περιγραφή

Για να χρησιμοποιήσετε στοιχεία αφήγησης και πολυμέσων, ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

- Επιλέξτε μια ιστορία που είναι πιθανό να ευαισθητοποιήσει, να εκπαιδεύσει τους μαθητές, να τους κάνει να αντιδράσουν, να τους παράσχει γνώσεις ή να τους οδηγήσει στην κατασκευή ενός συλλογισμού. Μπορεί να είναι μια προσωπική περιγραφή, όπως μια μαρτυρία που μπορεί να βοηθήσει να δουν μια κατάσταση από μια διαφορετική οπτική γωνία, ένα ιστορικό γεγονός, μια μυθοπλασία, μια ιστορία που εκπαιδεύει ή ενημερώνει κ.λπ.
- Εάν είναι απαραίτητο, συμπληρώστε την ιστορία με στοιχεία πολυμέσων.
- Συνεδρία αφήγησης ιστοριών.
- Συζήτηση και προβληματισμός: ανάλυση των γεγονότων, αντιδράσεις, βασικά διδάγματα. Ζητήστε από τους μαθητές να αιτιολογήσουν αυτά που λένε και να διερευνήσουν τις διαφορετικές οπτικές γωνίες.
- Ένα επιπλέον συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί σχετικά με τις πιθανές χρήσεις της αφήγησης στην τάξη.

Ακολουθούν μερικά παραδείγματα αφήγησης:

1. Παράδειγμα για να συζητήσετε τη δημιουργική σκέψη, την ικανότητα έκφρασης, τις αφηγήσεις κ.λπ.

Στην *Emilie Muller* (1993), μια ταινία μικρού μήκους 20 λεπτών του Yvon Marciano, μια γυναίκα κάνει οντισιόν. Ο σκηνοθέτης της κάνει μερικές ερωτήσεις για τον εαυτό της και συνεχίζει ζητώντας της να διαλέξει και να περιγράψει αντικείμενα από την τσάντα της, καθώς και τις αναμνήσεις και τις προθέσεις πίσω από αυτά. Η Emilie περιγράφει διάφορα αντικείμενα, όπως ένα ημερολόγιο, ένα δαχτυλίδι, αεροπορικά εισιτήρια και κλειδιά. Όταν φεύγει, ο σκηνοθέτης βλέπει ότι έχει ξεχάσει την τσάντα της. Είναι η ευκαιρία να καταλάβει ότι η τσάντα ανήκει σε ένα μέλος του πληρώματος. Το τελευταίο πλάνο δείχνει τον σκηνοθέτη να βγαίνει τρέχοντας από το δωμάτιο πίσω από την Emilie.

Το βίντεο είναι διαθέσιμο στο [Youtube](#).

2. Παράδειγμα συζήτησης για εκφοβισμό στο σχολείο ή για προσωπικά συναισθήματα

Η ταινία μικρού μήκους "[Lou](#)" είναι μια αμερικανική ταινία μικρού μήκους 6 λεπτών του 2017 σε σενάριο και σκηνοθεσία του Dave Mullins και παραγωγή της Pixar. Ο σκηνοθέτης εμπνεύστηκε από τη δική του ιστορία, αυτή ενός μικρού αγοριού που πηγαίνει από σχολείο σε σχολείο και βρίσκεται διάφανος στην παιδική χαρά. Καθώς η ιστορία εξελίσσεται, η αναπαράστασή του χωρίζεται στα δύο, με τον J.J., τον νταή που κλέβει παιχνίδια, από τη μία πλευρά και τον Lou, το τέρας από αντικείμενα που βρέθηκαν, από την άλλη. Και οι δύο είναι τρομερά μοναχικοί, ο J.J. επειδή κακομεταχειρίζεται τους φίλους του και ο Λου επειδή φοβάται να τρομάξει τα παιδιά. Αν το κύριο θέμα είναι ο εκφοβισμός, δεν είναι ηθικοπλαστικό, καθώς ο νταής είναι (σχεδόν) ο ήρωας της ιστορίας και ο Λου η συνείδησή του. Η παροχή εξήγησης για την κακή του συμπεριφορά κάνει τον χαρακτήρα του J.J. ιδιαίτερα συγκινητικό και μας κάνει να πιστέψουμε στη λύτρωσή του. [Πηγή: [Disney](#)]

Συμβολή στην ευημερία

Η αφήγηση παραμυθιών κεντρίζει το ενδιαφέρον των μαθητών και αυξάνει τα κίνητρα για μάθηση. Επιπλέον, οι προσωπικές ιστορίες και αφηγήσεις βοηθούν τους εκπαιδευόμενους να συνδεθούν με το περιεχόμενο σε προσωπικό επίπεδο, μειώνοντας το αίσθημα απομόνωσης. Επιτρέποντας στους εκπαιδευόμενους να εκφραστούν, η αφήγηση ενθαρρύνει επίσης τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία.

Τέλος, η αφήγηση ιστοριών μπορεί να βοηθήσει στην αντιμετώπιση ευαίσθητων θεμάτων, στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης των μαθητών, στην ευκολότερη έκφραση ορισμένων δυσκολιών, στην απελευθέρωσή τους να μιλήσουν και να αισθανθούν λιγότερο απομονωμένοι.

Συμβουλές και κόλπα

- Επιλέξτε ιστορίες προσαρμοσμένες στην ηλικία και ικανές να διευρύνουν το πολιτισμικό πεδίο των μαθητών.

- Τα πολυμέσα πρέπει να είναι υψηλής ποιότητας και δοκιμασμένα.
- Προτιμήστε πόρους ανοικτής πρόσβασης για να επιτρέψετε στους μαθητές σας να τους επανεξετάσουν.
- Κατά περίπτωση, συνδέστε την ιστορία με το περιεχόμενο του μαθήματος ή δείξτε τον πιθανό αντίκτυπό της στη μάθηση.

Περισσότερες πληροφορίες...

[Η αξία της αφήγησης στη μάθηση](#), Wharton Interactive, Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια

[Τι κάνει την αφήγηση ιστοριών τόσο αποτελεσματική για τη μάθηση](#); της Vanessa Boris

[Πώς να κάνετε την αφήγηση ιστοριών αποτελεσματική - για όλους τους μαθητές](#) από τη Laura Moulton

[Αφήγηση ιστοριών για μάθηση](#); Emily Gore

[Η αφήγηση στην τάξη ως στρατηγική διδασκαλίας](#) από την Janelle Cox

Μαρτυρία

[Αφήγηση ιστοριών για αποτελεσματική μάθηση](#) από τον Alessandro Carbone

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Έχετε χρησιμοποιήσει ποτέ ιστορίες για να διδάξετε; Για ποιο σκοπό; Για να μεταδώσετε γνώσεις; Για να αναπτύξετε δεξιότητες; Τι δεξιότητες; Η ταινία μικρού μήκους Emilie Muller σας έκανε να συνειδητοποιήσετε τη σημασία της αφήγησης ιστοριών στην τάξη; Ποια μέσα θα θέλατε να χρησιμοποιήσετε; Έχετε συζητήσει την αφήγηση ιστοριών με συναδέλφους; Πώς η αφήγηση ιστοριών βελτιώνει την ευημερία των μαθητών;

3) Μικροδιδασκαλία για την ενδυνάμωση των μαθητών

Στη μικροδιδασκαλία, οι παραδοσιακοί ρόλοι αντιστρέφονται: οι μαθητές είναι αυτοί που προετοιμάζουν και παραδίδουν μια παρέμβαση για ένα θέμα του μαθήματος. Αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να αποκτήσουν δεξιότητες διδασκαλίας και να βελτιώσουν ένα ευρύ φάσμα μη τεχνικών δεξιοτήτων, καθώς και να ενισχύσουν θετικές συμπεριφορές: αυτονομία, αίσθημα ευθύνης, δέσμευση και ένταξη.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενθαρρύνετε τους εκπαιδευόμενους να εξερευνήσουν θέματα, να εξασκηθούν στη διδασκαλία και να συμβάλουν σε ένα πιο διαδραστικό και συνεργατικό περιβάλλον.
- Αύξηση της αίσθησης της ευθύνης, της υπευθυνότητας και της συνολικής ευημερίας των μαθητών, ενώ παράλληλα προάγεται η βαθύτερη κατανόηση του αντικειμένου και της διδακτικής διαδικασίας.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Η μικροδιδασκαλία μπορεί να εφαρμοστεί στην τάξη ή στο διαδίκτυο, χρησιμοποιώντας τηλεδιασκέψεις, φόρουμ συζητήσεων και εργαλεία συνεργασίας. Αντί για ένα μάθημα, οι μαθητές μπορούν επίσης να ηγηθούν μιας δραστηριότητας.

Περιγραφή

Η εφαρμογή δραστηριοτήτων μικροδιδασκαλίας περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- Οργανώστε μικρές ομάδες ή ζεύγη που θα αναλάβουν εκ περιτροπής να διευθύνουν τις συνεδρίες μικροδιδασκαλίας.
- Επιλέξτε ένα θέμα από το πρόγραμμα σπουδών, καλά καθορισμένο και κατάλληλο για μικροδιδασκαλία. Οι ομάδες μπορούν επίσης να επιλέξουν ένα θέμα που θα ήθελαν να παρουσιάσουν.
- Παρέχετε κατευθυντήριες γραμμές και πόρους για κάθε ομάδα ώστε να προετοιμάσει ένα εστιασμένο και ελκυστικό μάθημα. Καθορίστε τη διάρκεια, από 1 έως 30 λεπτά.
- Παρουσίαση από την πρώτη ομάδα που μπορεί να είναι η διδασκαλία μιας έννοιας, η εξήγηση μιας διαδικασίας ή η διεξαγωγή μιας συζήτησης.
- Ενθαρρύνετε την ενεργό συμμετοχή της υπόλοιπης τάξης. Οι μαθητές που δεν παρουσιάζουν θα πρέπει να κάνουν ερωτήσεις και να παρέχουν ανατροφοδότηση.
- Μετά το μάθημα μικροδιδασκαλίας, ανοίξτε το λόγο για ανατροφοδότηση. Τόσο η ομάδα παρουσίασης όσο και η τάξη προσφέρουν εποικοδομητικά σχόλια, επισημαίνοντας τα δυνατά σημεία και τους τομείς προς βελτίωση.
- Εναλλαγή: η ίδια διαδικασία επαναλαμβάνεται με την επόμενη ομάδα.
- Στο τέλος, οργανώστε μια συζήτηση στην οποία οι μαθητές θα διδαχθούν από τις επιδόσεις τους και θα συγκρίνουν τις μεθόδους διδασκαλίας τους.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να αξιολογούν τις διδακτικές δεξιότητες των συμμαθητών τους χρησιμοποιώντας κριτήρια που βασίζονται στη σαφήνεια, τη δέσμευση, το περιεχόμενο και την αποτελεσματικότητα.

Ως εκπαιδευτής, ενεργήστε ως συντονιστής παρέχοντας υποστήριξη, κάνοντας διερευνητικές ερωτήσεις και προσφέροντας εποικοδομητική ανατροφοδότηση.

Συμβολή στην ευημερία

Οι μαθητές αποκτούν εμπιστοσύνη στις διδακτικές τους ικανότητες, γεγονός που έχει θετικό αντίκτυπο στην αυτοεκτίμηση και την προσωπική τους αποτελεσματικότητα.

Η λήψη θετικής ανατροφοδότησης από τους συνομηλίκους τους συμβάλλει στην αίσθηση της επιτυχίας.

Η μικροδιδασκαλία ενισχύει επίσης την αίσθηση της κοινότητας και της υποστήριξης μεταξύ των μαθητών, γεγονός που συμβάλλει στη δημιουργία ενός πιο φιλόξενου περιβάλλοντος.

Συμβουλές και κόλπα

- Παρέχετε σαφείς κατευθυντήριες γραμμές για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή των μικροδιδασκαλιών, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι στόχοι και οι προσδοκίες είναι κατανοητοί.
- Εμπλέξτε τους μαθητές στον καθορισμό των κριτηρίων για την αξιολόγηση από ομοτίμους.
- Εξηγήστε τους διαφορετικούς ρόλους τονίζοντας ότι ο ρόλος του εκπαιδευτή είναι αυτός του διευκολυντή.

Περισσότερες πληροφορίες...

[Μικροδιδασκαλία, μια αποτελεσματική τεχνική για την εκμάθηση αποτελεσματικής διδασκαλίας](#) από τον Ambili Remesh

[Πώς να φτιάξετε ένα σχέδιο μαθήματος μικροδιδασκαλίας](#) από την Althea Storm

Μαρτυρία

[Μικροδιδασκαλία για την ενδυνάμωση των μαθητών](#) από τον Alessandro Carbone

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Γιατί πιστεύετε ότι υπάρχει ανανεωμένο ενδιαφέρον για τη μικροδιδασκαλία; Θυμάστε να το κάνατε αυτό όταν ήσασταν φοιτητής; Τι μάθατε; Γιατί είναι καλύτερο να το κάνετε σε μια ομάδα παρά ατομικά; Ποιες παραλλαγές θα μπορούσαν να εφαρμοστούν; Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της οργάνωσης αυτής της δραστηριότητας στο διαδίκτυο; Πώς βλέπετε τη συμβολή της στην ευημερία των φοιτητών;

4) Έλεγχος της κατανόησης και των συναισθημάτων

Επειδή κάθε εκπαιδευτική συνεδρία είναι μόνο ένα κομμάτι ενός μεγαλύτερου παζλ, οι εξειδικευμένες δραστηριότητες πρέπει να επιτρέπουν στους μαθητές να κάνουν τη σύνδεση μεταξύ των κομματιών για να κατανοήσουν τη συνολική εικόνα. Αυτό μπορεί να γίνει με καθημερινές περιλήψεις της αποκτηθείσας γνώσης για την εμπέδωση της μάθησης, δίνοντας παράλληλα στους μαθητές την ευκαιρία να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. Επιπλέον, αυτές οι στιγμές θα ενισχύσουν την αίσθηση ενός κοινού εκπαιδευτικού ταξιδιού μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης των μαθητών και των εκπαιδευτικών σχετικά με την κοινή εκπαιδευτική τους πορεία.
- Δίνουν τη δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματά τους.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Οι στιγμές check-out μπορούν να οργανωθούν πρόσωπο με πρόσωπο ή διαδικτυακά με τη χρήση τηλεδιάσκεψης ή φόρουμ συζητήσεων. Οι έρευνες μπορούν επίσης να κατανοήσουν τα συναισθήματα και τις αντιλήψεις των μαθητών.

Περιγραφή

Ορίστε συγκεκριμένες ώρες σε κάθε συνεδρία ή στο τέλος του μαθήματος για να ελέγχετε τη μάθηση και τα συναισθήματα των μαθητών. Κατά τη διάρκεια αυτών των στιγμών:

- συνοψίστε τα θέματα που συζητήθηκαν,
- να περιγράψετε τους δεσμούς μεταξύ των θεμάτων,
- υπογραμμίστε τα σημεία που πρέπει να θυμάστε και τις γνώσεις που αποκτήσατε,
- βεβαιωθείτε ότι κάθε μαθητής μπορεί να πει τι έμαθε και πώς αισθάνεται.

Εκμεταλλευτείτε αυτές τις στιγμές για να αξιολογήσετε επίσης την ευημερία των μαθητών, με ερωτήσεις όπως "Πώς αισθάνεστε για την πρόοδό σας;" ή "Ποιες προκλήσεις ξεπεράσατε;".

Συμβολή στην ευημερία

Οι στιγμές ελέγχου παρέχουν στους μαθητές ένα χώρο για να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, προωθώντας την αυτογνωσία και τη συναισθηματική νοημοσύνη, καθώς, με την εξάσκηση, θα γίνουν πιο ικανοί να αντιλαμβάνονται και να εκφράζουν τα συναισθήματά τους. Επιπλέον, η

εστίαση στα επιτεύγματα και τα θετικά συμπεράσματα από το μαθησιακό ταξίδι συμβάλλει σε μια πιο θετική προοπτική για την εκπαίδευση και τη ζωή.

Συμβουλές και κόλπα

- Καθορίστε ένα τακτικό χρονοδιάγραμμα για τις στιγμές αναχώρησης, είτε στο τέλος κάθε συνεδρίας, είτε σε εβδομαδιαία βάση, είτε σε σημαντικά ορόσημα.
- Σημειώστε τις βασικές πληροφορίες που ανακτήσατε για να παρακολουθείτε την πρόοδο και να δημιουργείτε μια αίσθηση συνέχειας.

Περισσότερες πληροφορίες...

[Μεθοδολογία Check-in, Check-out](#) (63 σελ. pdf) από το [College of Education, University of Missouri](#)

[Στρατηγικές θετικής συμπεριφοράς](#): Morin

[Πέντε τρόποι ελέγχου της κατανόησης](#) από τον Tom Sherrington

[Τι είναι το Check-In/Check-Out](#); των Taylor Nippoldt, Emily Peterson και Stacy Sullivan

Μαρτυρία

[Ενισχύστε την αίσθηση μιας διαδρομής μαζί](#) από τον Alessandro Carbone

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Πώς διαχειρίζεστε συνήθως τις προσωπικές συνεδρίες check-out; Τις συμπεριλαμβάνετε και διαδικτυακά; Πώς εμπεδώνετε τα όσα έχουν μάθει οι μαθητές; Βλέπετε τα ψηφιακά εργαλεία ως εμπόδιο ή ως διευκολυντή για τη φάση της εμπέδωσης; Λαμβάνετε υπόψη τα συναισθήματα των μαθητών;

Ενότητα 5: Συλλογή ανατροφοδότησης για τους εκπαιδευτικούς

Εισαγωγή

Η συγκέντρωση δομημένης ανατροφοδότησης πρέπει να προγραμματίζεται και να ενσωματώνεται στη διαδικασία διδασκαλίας. Θα είναι στοχευμένη για να απαντήσει στο ερώτημα: *για ποια μέρη χρειάζομαι περισσότερη ανατροφοδότηση; Ίσως δεν είστε σίγουροι για τη γνώμη των μαθητών σχετικά με ορισμένες πτυχές ή ίσως χρειάζεστε έμπνευση για να προετοιμάσετε μια νέα δραστηριότητα; Πέντε τρόποι συλλογής ανατροφοδότησης από τους εκπαιδευόμενους περιγράφονται παρακάτω.*

1) Μικροδημοσκοπήσεις

Οι μικρο-δημοσκοπήσεις δίνουν απαντήσεις σε σημαντικά ερωτήματα όπως:

- Κατάλαβαν οι μαθητές τι είπα;
- Μπορούν να με ακούσουν καλά;
- Μπορούν να διαβάσουν αυτό που εμφανίζεται στην οθόνη μου;
- Χρειάζεται να επαναλάβω ή να επαναδιατυπώσω;
- Είναι έτοιμοι να προχωρήσουν στο επόμενο σημείο;

Μαθησιακοί στόχοι

- Μάθετε πώς οι μαθητές μπορούν να δίνουν ανατροφοδότηση με εύκολο και μη απειλητικό τρόπο.
- Αξιολογήστε το επίπεδο άνεσης στο διαδίκτυο και εντοπίστε τους τομείς για βελτίωση.

Περιγραφή

Ναι/Όχι

Σε ένα δωμάτιο συνομιλίας, είναι εύκολο να εκτιμήσετε με μια ματιά το ποσοστό των μαθητών που απάντησαν "ναι" ή "όχι", αλλά αν οι μαθητές βρίσκονται μπροστά σε μια κάμερα ή μπροστά σας, είναι πιο εύκολο να κουνήσετε το κεφάλι ή να δώσετε ένα "μπράβο" (ή ένα "μπράβο"). Αυτό θα δώσει γρήγορη, ποσοτική ανατροφοδότηση. Ωστόσο, δεν θα σας βοηθήσει να βελτιωθείτε ως δάσκαλος. Καθώς δίνει μόνο μια ιδέα για το τι σκέφτονται οι μαθητές, είναι απαραίτητο να τη συμπληρώσετε ζητώντας από όσους το επιθυμούν να εξηγήσουν την απάντησή τους.

Φως κυκλοφορίας

Για πιο σύνθετες ερωτήσεις που απαιτούν ένα "ίσως", υπάρχουν διάφορες δυνατότητες:

- ετοιμάστε μια δημοσκόπηση με φωτεινούς σηματοδότες με πράσινες, κίτρινες και κόκκινες επιλογές, εξηγώντας τι σημαίνουν,
- ζητήστε να γράψετε συγκεκριμένες απαντήσεις στη συνομιλία, ίσως χρησιμοποιώντας emojis για να αναπαραστήσετε τα χρώματα,
- σε ένα επαναλαμβανόμενο διαδικτυακό μάθημα με τους ίδιους μαθητές, ζητήστε τους να φέρουν τρία χρωματιστά αντικείμενα και να δείξουν ένα από αυτά στην κάμερα.

Διαδικτυακά ερωτηματολόγια

Για πιο λεπτομερή ανατροφοδότηση σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα, είναι ευκολότερο να δημιουργήσετε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο με ένα εργαλείο όπως το LimeSurvey, το Kobo Toolbox, το Google Forms ή το SurveyMonkey. Εάν επιθυμείτε, ο σύνδεσμος που αποστέλλεται στους μαθητές μπορεί να ρυθμιστεί ώστε να επιτρέπει ανώνυμες απαντήσεις. δειγματικές ερωτήσεις για τον εντοπισμό τομέων προς βελτίωση:

- Επικοινωνία
  - Είναι η επικοινωνία πάντα σαφής και κατανοητή;
  - Είναι ο ρυθμός ομιλίας πολύ γρήγορος ή πολύ αργός;
  - Υπάρχει ανάγκη για περίληψη μετά από κάθε δραστηριότητα;
  - Εξηγούνται επαρκώς οι οδηγίες για τις δραστηριότητες;
- Τεχνολογία
  - Διαταράσσεται η διδακτική διαδικασία από την τεχνολογία;
  - Εξηγείται επαρκώς η χρήση των διαδικτυακών εργαλείων;
  - Υπάρχουν επαναλαμβανόμενες τεχνικές δυσκολίες (σχετικά με τον ήχο, τη σύνδεση, τα βίντεο κ.λπ.);
- Μαθησιακοί στόχοι
  - Χάνετε μερικές φορές;
  - Μπορείτε να εκφραστείτε όταν δεν καταλαβαίνετε κάτι;

Συμβολή στην ευημερία

Οι καθηγητές έχουν έναν γρήγορο τρόπο να γνωρίζουν τη διάθεση των διαδικτυακών μαθητών.

Οι μαθητές αισθάνονται ότι τους ακούνε και ότι τους λαμβάνουν υπόψη.

Εάν ένα τέτοιο πρωτόκολλο επαναλαμβάνεται συχνά, οι μαθητές θα δίνουν λιγότερη προσοχή στις τεχνικές πτυχές, θεωρώντας το ως ένα είδος παιχνιδιού, δημιουργώντας μια εγγύτητα με τον καθηγητή.

Η βελτίωση της ευημερίας μπορεί να αποτελέσει ένα θέμα από μόνο του με ερωτήσεις για να αξιολογηθεί αν οι εκπαιδευόμενοι έχουν αρκετές ευκαιρίες να εκφράσουν τις ανησυχίες τους, ερωτήσεις σχετικά με τη συγκέντρωση, την κούραση, τα κίνητρα, την αίσθηση ότι ακούγονται..., ή ερωτήσεις για τον εντοπισμό των αιτιών δυσαρέσκειας.

Συμβουλές και κόλπα

Για να είναι χρήσιμη, η συλλογή ανατροφοδότησης πρέπει να είναι:

- καλά εξηγημένη και κατανοητή από όλους,
- συμπληρώνεται από τους μαθητές που αναπτύσσουν την αξιολόγησή τους, ώστε να αισθάνονται πραγματικά ότι ακούγονται.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Χρησιμοποιείτε γρήγορες έρευνες για να ελέγξετε την κατανόηση των μαθητών; Πόσο συχνά; Με ποιο μέσο; Πώς προσαρμόζετε τις ερωτήσεις; Γνωρίζετε τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία σας όταν διδάσκετε διαδικτυακά; Είναι οι ίδιες με αυτές που έχετε διαζώσης;

2) Πλαίσιο προτάσεων

Η ποιοτική ανατροφοδότηση μπορεί να συλλεχθεί σε ένα κουτί προτάσεων, με ανώνυμο τρόπο που μπορεί να οδηγήσει σε πιο αντικειμενικές απαντήσεις και επιτρέπει στον εκπαιδευτικό να τις λάβει υπόψη του με ηρεμία.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενθαρρύνετε τους εκπαιδευόμενους να παρέχουν προτάσεις και ιδέες για βελτίωση.
- Εντοπισμός πιθανών προβλημάτων και αναζήτηση λύσεων για τη βελτίωση της μαθησιακής εμπειρίας.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Το κουτί προτάσεων μπορεί να οργανωθεί διαδικτυακά με ένα σημειωματάριο, μια φόρμα wiki, αναρτήσεις σε ιστολόγια ή πιο περίπλοκο ιδιόκτητο λογισμικό για συνεργατική συζήτηση και ψηφοφορία επί των προτάσεων.

Περιγραφή

Οι μαθητές μπορούν να δώσουν ιδέες για τη βελτίωση ορισμένων πτυχών της διδασκαλίας, όπως η συμμετοχή, οι δραστηριότητες, η εικονογράφηση ή οι τεχνικές πτυχές, όπως τα μέσα επικοινωνίας.

Αυτό απαιτεί από τον εκπαιδευτικό να είναι ανοιχτός σε νέες προτάσεις και κριτικές και να τις λαμβάνει σοβαρά υπόψη του, διαφορετικά οι μαθητές θα απογοητευτούν. Η ανωνυμία μπορεί να απελευθερώσει τους μαθητές να πουν τη γνώμη τους, με τον κίνδυνο υπερβολών ή αδεξιότητας.

Οι προτάσεις θα εξεταστούν από τον εκπαιδευτικό κατά τη διάρκεια ή μετά το μάθημα και θα αναλυθούν ως ομάδα για να διαπιστωθεί αν είναι γενικού ενδιαφέροντος ή απλώς ατομικές απόψεις.

Συμβολή στην ευημερία

Οι μαθητές μπορούν να κάνουν προτάσεις χωρίς να φοβούνται ότι θα κριθούν.

Οι εκπαιδευτικοί λαμβάνουν την ανατροφοδότηση ουδέτερα.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Υπάρχουν κουτιά προτάσεων στο σχολείο σας; Υπάρχει ένα στην τάξη σας; Τι είδους πληροφορίες παρέχει; Πώς τις λαμβάνετε υπόψη; Σας δυσκολεύει να δέχεστε αρνητικά σχόλια; Σκεφτήκατε ποτέ να βάλετε ένα κουτί ιδεών στο διαδίκτυο; Ποιο εργαλείο χρησιμοποιείτε ή θα χρησιμοποιούσατε γι' αυτό; Πώς βελτιώνει την ευημερία;

3) Η σημερινή ομάδα ανατροφοδότησης

Η σημερινή ομάδα ανατροφοδότησης είναι μια μέθοδος συλλογής ποιοτικής ανατροφοδότησης, δίνοντας σε όλους την ευκαιρία να εκφραστούν.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενθαρρύνετε την ενεργότερη συμμετοχή όλων των μαθητών.

- Προωθήστε τη συμμετοχικότητα και διασφαλίστε ότι κάθε μαθητής έχει την ευκαιρία να συμβάλει στη μαθησιακή διαδικασία.
- Διδάξτε στους μαθητές να παρουσιάζουν αποτελεσματικά την ανατροφοδότησή τους με συνοπτικό τρόπο εντός καθορισμένου χρονικού πλαισίου.

Εφαρμογή και προσαρμογή

Οι μαθητές μπορούν να εκφράσουν τις απόψεις τους προφορικά ή γραπτά (σε ένα chat room), πρόσωπο με πρόσωπο ή διαδικτυακά.

Περιγραφή

Στην αρχή ενός μαθήματος, δημιουργήστε μια μικρή ομάδα για τη συλλογή και ερμηνεία των απόψεων. Στο τέλος, η ομάδα κάνει απολογισμό προτού παρουσιάσει προφορικά τις προτάσεις της για βελτίωση για 5 λεπτά. Τα συμπεράσματα μπορούν επίσης να καταγραφούν ή να γραφτούν.

Επιπλέον, με τη συμμετοχή διαφορετικών μαθητών σε κάθε συνεδρία, ο δάσκαλος μπορεί να λάβει πληροφορίες που διαφορετικά θα ήταν δύσκολο να λάβει.

Συμβολή στην ευημερία

Δίνοντας στους μαθητές ένα συγκεκριμένο θέμα ανατροφοδότησης για να επικεντρωθούν, τους επιτρέπει να είναι πιο προσεκτικοί κατά τη διάρκεια του μαθήματος και να διευκολύνουν την κατανόησή τους.

Οι άνθρωποι που δεν τολμούν να εκφραστούν μπορούν να το κάνουν, επειδή η ανατροφοδότηση είναι λιγότερο προσωπική.

Συμβουλές και κόλπα

- Ρυθμίστε την ομάδα στην αρχή, ώστε να κρατάει σημειώσεις σχετικά με τη μορφή και το περιεχόμενο.
- Η ανατροφοδότηση μπορεί να ζητηθεί για μια συγκεκριμένη διάσταση (επικοινωνία, στάση του σώματος, εργαλεία κ.λπ.).
-

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Έχετε ήδη συστήσει μια μικρή ομάδα που θα σας παρέχει ανατροφοδότηση; Πώς συμβάλλει στην ευημερία ολόκληρης της ομάδας; Στη δική σας ευημερία;

4) Πλέγματα ανατροφοδότησης

Η ανατροφοδότηση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με την κατανόηση, την πρόοδο και τα κίνητρα. Μας δίνει τη δυνατότητα να εντοπίσουμε τα δυνατά και αδύνατα σημεία μας, να βελτιώσουμε τις πρακτικές μας και να ανταποκριθούμε καλύτερα στις ανάγκες του κάθε ατόμου, ενδυναμώνοντας παράλληλα τους μαθητές και διατηρώντας μια θετική σχέση μαζί τους.

Μαθησιακοί στόχοι

- Να κατανοήσουν την αποτελεσματικότητα των μεθόδων διδασκαλίας
- Να γνωρίζουν αν έχουν επιτευχθεί οι μαθησιακοί στόχοι
- Ανίχνευση ατομικών προκλήσεων για προσωπική υποστήριξη
- Προσαρμογή μαθημάτων, βελτίωση στρατηγικών διδασκαλίας

Περιγραφή

Η δημιουργία ενός πλέγματος ανατροφοδότησης βήμα προς βήμα για ένα μάθημα περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία:

- Επιλέξτε τα κριτήρια για τα οποία θέλετε ανατροφοδότηση, όπως η σαφήνεια των οδηγιών, η εμπλοκή, η κατανόηση των εννοιών, η συνάφεια του μαθήματος, το επίπεδο άνεσης.
- Καθορίστε επίπεδα απόδοσης για την κατηγοριοποίηση της ανατροφοδότησης με βάση τα επιλεγμένα κριτήρια.
- Ανάπτυξη δεικτών για κάθε επίπεδο επιδόσεων
- Σχεδιάστε το πλέγμα με τα κριτήρια στις γραμμές και τα επίπεδα απόδοσης στις στήλες
- Εξηγήστε τα κριτήρια και τα επίπεδα απόδοσης για να διασφαλίσετε ότι οι μαθητές κατανοούν τον τρόπο παροχής ανατροφοδότησης.
- Δώστε χώρο στους μαθητές να επιλέξουν το κατάλληλο επίπεδο απόδοσης για κάθε κριτήριο με βάση την κατανόηση και την εμπειρία τους.
- Συλλέξτε και αναλύστε τα σχόλια.
- Συνοψίστε την ανατροφοδότηση και εντοπίστε κοινές τάσεις, τομείς προς βελτίωση και δυνατά σημεία.
- Σχεδιάστε προσαρμογές για τη βελτίωση μελλοντικών μαθημάτων.

Συμβολή στην ευημερία

Οι μαθητές μπορούν να αξιολογήσουν το επίπεδο ευεξίας τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Έντυπα

Ένα έντυπο σε χαρτί ή ένα ψηφιακό έντυπο με έναν κατάλογο κριτηρίων που αξιολογούνται σε 4 επίπεδα (Κακή, Μέτρια, Καλή, Άριστη), όπως:

- Σαφήνεια των οδηγιών
- Κατανόηση των εννοιών
- Συνάφεια του μαθήματος
- Αλληλεπίδραση με άλλους
- Επίπεδο ευημερίας

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Προσφέρετε πίνακες ανατροφοδότησης στους μαθητές σας; Συμμετέχουν στην κατάρτιση του πλέγματος; Ποιες ερωτήσεις περιλαμβάνετε για να αξιολογήσετε την ευημερία τους; Τι αποτελέσματα έχετε λάβει;

5) Δημοσκόπηση αξιολόγησης

Η αρχή είναι να γίνονται οι ίδιες τρεις ερωτήσεις μετά από κάθε μάθημα για την παρακολούθηση της προόδου και της ποιότητας της διδασκαλίας με την πάροδο του χρόνου.

Μαθησιακοί στόχοι

- Συγκεντρώστε εποικοδομητική ανατροφοδότηση και προτάσεις από τους εκπαιδευόμενους
- Παρακολουθήστε την πρόδό σας ως εκπαιδευτικός

Εφαρμογή και προσαρμογή

Σε όλα τα πλαίσια, μια διαδικτυακή έρευνα μπορεί να είναι ο ευκολότερος τρόπος συλλογής δεδομένων.

Περιγραφή

Η αξιολόγηση ενός μαθήματος επιτρέπει να γνωρίζουμε:

- Τι αποκομίζουν οι μαθητές από το μάθημα; Έμαθαν κάτι καινούργιο;
- Πώς βλέπουν οι εκπαιδευόμενοι τη δική τους συμμετοχή; Αισθάνθηκαν ενεργοί;
- Πώς θα μπορούσατε να βελτιώσετε το μάθημα; Μπορούν οι μαθητές να σας βοηθήσουν με νέες ιδέες;

Ακόμη και αν υπάρχει κίνδυνος να λάβετε παρόμοιες απαντήσεις, η υποβολή των ίδιων ερωτήσεων μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό των επίμονων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ορισμένοι μαθητές. Μπορεί να μην τα αποκαλύψουν την πρώτη φορά, αλλά μπορεί να καταλήξουν να γράψουν κάτι αν το πρόβλημα επιμένει.

Παράδειγμα ερωτήσεων για την αξιολόγηση της κατανόησης, της συμμετοχής και των προτάσεων:

- Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 4 (από κακή έως εξαιρετική), πόσο καλά κατανοήσατε το περιεχόμενο που καλύφθηκε σε αυτό το μάθημα;
- Είχατε την ευκαιρία να συμμετάσχετε στις δραστηριότητες και τις συζητήσεις; (Ναι/Όχι)
- Τι θα μπορούσε να βελτιωθεί για να βελτιωθεί η μαθησιακή σας εμπειρία; (Ανοιχτού τύπου)

Συμβολή στην ευημερία

Οι μαθητές αισθάνονται ότι τους ακούνε και ότι συμμετέχουν.

Οι εκπαιδευτικοί αισθάνονται μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στις προσπάθειές τους.

Συμβουλές και κόλπα

- Αυτές οι τρεις ερωτήσεις μπορούν να συνδυαστούν με τη δραστηριότητα "Η σημερινή ομάδα ανατροφοδότησης".
- Οι μαθητές μπορούν να συμμετέχουν στην επιλογή των ερωτήσεων.
- Ενημερώστε τους μαθητές ότι τους ακούσατε και ότι είστε πρόθυμοι να εφαρμόσετε κάποιες αλλαγές για να τους εξυπηρετήσετε.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Έχετε χρησιμοποιήσει αυτή τη μέθοδο (μόνο τρεις επαναλαμβανόμενες ερωτήσεις) για να λάβετε ανατροφοδότηση; Ενσωματώσατε ερωτήσεις σχετικές με την ευημερία; Ποια ήταν τα αποτελέσματά σας;

6) Πώς να ερμηνεύετε την ανατροφοδότηση

Ένα ανοιχτό μυαλό και η επιθυμία για βελτίωση είναι απαραίτητα για να επωφεληθείτε από τις πληροφορίες που συλλέγονται.

Μαθησιακοί στόχοι

- Μάθετε πώς να λαμβάνετε ανατροφοδότηση.
- Μάθετε πώς να αναλύετε την ανατροφοδότηση
- Εντοπισμός τομέων προς βελτίωση.

Περιγραφή

- Όταν έρχεστε αντιμέτωποι με αρνητική κριτική, ακούστε το άτομο μέχρι τέλους για να καταλάβετε την άποψή του, αντί να προετοιμάζετε νοερά την υπεράσπισή σας.
- Ζητήστε διευκρινίσεις με παραδείγματα αν δεν καταλαβαίνετε. Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να εκφραστούν καλύτερα και ίσως σας κάνει να καταλάβετε ότι έχουν δίκιο. Οι ανοιχτές ερωτήσεις βοηθούν στην αποσαφήνιση των σχολίων.
- Όταν η ανατροφοδότηση είναι προφορική, αντί να απαντήσετε αμέσως, κάντε ένα βήμα πίσω για να καταλάβετε καλύτερα, λέγοντας, για παράδειγμα, "σας ευχαριστώ, θα το σκεφτώ".
- Ζητήστε λύσεις: το άτομο έχει σίγουρα ιδέες για βελτίωση που μπορεί να μην αποδώσουν, αλλά θα δώσουν τροφή για σκέψη.

Ένας κατάλογος σημείων προς βελτίωση, από τα πιο εύκολα προς τα λιγότερο δύσκολα, μπορεί να ελέγξει πόσο καλά έχετε λάβει υπόψη σας τα σχόλια και να αξιολογήσει την πρόοδό σας. Μπορεί να ελεγχθεί στο τέλος ενός μαθήματος για να διαπιστωθεί αν υπήρξε ανταπόκριση.

Τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια διευκολύνουν την ανάλυση των αποτελεσμάτων με την εμφάνιση διαγραμμάτων για τη γρήγορη οπτικοποίηση των απαντήσεων. Αυτά τα ποσοτικά δεδομένα θα βελτιωθούν από την ποιοτική ανατροφοδότηση που παρέχεται από τις ερωτήσεις ανοικτού τύπου.

Συμβολή στην ευημερία

Η ανάλυση της ανατροφοδότησης επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να αμφισβητούν τις πρακτικές τους, προκειμένου να τις βελτιώσουν και να αισθάνονται πιο άνετα στην τάξη.

Τα διαδικτυακά ερωτηματολόγια μειώνουν την εργασία επεξεργασίας δεδομένων, επιτρέποντας στον εκπαιδευτικό να επικεντρωθεί στις ενέργειες που απαιτούνται για τη βελτίωση των πρακτικών.

Οι μαθητές αισθάνονται χρήσιμοι και ακούγονται.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Είναι δύσκολο να λαμβάνετε αρνητικά αλλά εποικοδομητικά σχόλια; Είναι χρονοβόρα η ανάλυση της ανατροφοδότησης; Πώς βελτιώνει την ευημερία σας; Την ευημερία των μαθητών;

Ενότητα 6: Παροχή ανατροφοδότησης στους εκπαιδευόμενους

Εισαγωγή

Η ανατροφοδότηση επιτρέπει στους μαθητές να γνωρίζουν τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους, ώστε να βελτιώσουν τις στρατηγικές μάθησης. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να κάνει τη διαδικασία αξιολόγησης μια θετική μαθησιακή εμπειρία, ώστε οι μαθητές να αισθάνονται ενδυναμωμένοι. Ακολουθούν τρεις τρόποι για την παροχή θετικής ανατροφοδότησης.

1) Η μέθοδος ανατροφοδότησης σάντουιτς

Η μέθοδος της ανατροφοδότησης "σάντουιτς" διανθίζει την εποικοδομητική κριτική μεταξύ των φιλοφρονήσεων για να αμβλύνει την αρνητικότητα και να την καταστήσει καλύτερα αποδεκτή.

Μαθησιακοί στόχοι

- Παροχή εποικοδομητικής ανατροφοδότησης για τον εντοπισμό τομέων προς βελτίωση.
- Παρέχετε αντικειμενική ανατροφοδότηση με θετικό τρόπο για να διατηρήσετε τα κίνητρα των μαθητών.
- Ενθαρρύνετε τους μαθητές να κατανοήσουν και να αναπαράγουν τις επιτυχίες τους.

Περιγραφή

Η ανατροφοδότηση του σάντουιτς παρέχεται μετά από αυτόν τον τύπο ακολουθίας:

- Κομπλιμέντο - τι πήγε καλά [π.χ. "*Η παρουσίασή σας ήταν ελκυστική και καλά δομημένη*"]
- Διευκρίνιση - τι θα μπορούσε να βελτιωθεί [π.χ. "*Ωστόσο, στο δεύτερο μέρος, υπήρχαν κάποια ορθογραφικά λάθη στο powerpoint σας και φάνηκε ότι δεν ήσασταν τόσο άνετα*"].
- Κομπλιμέντο - αυτό που είναι θετικό. [π.χ. "*Παρ' όλα αυτά, τα γραφικά ήταν σχετικά και προσέδωσαν μεγάλη αξία στο σύνολο του περιεχομένου*"].

Συμβολή στην ευημερία

Οι εκπαιδευτικοί μοιράζονται τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης, χωρίς να φοβούνται ότι θα προσβάλουν ή θα αποθαρρύνουν τους μαθητές.

Οι μαθητές ενημερώνονται για τα θετικά τους σημεία και τους τομείς που χρήζουν βελτίωσης, προκειμένου να υιοθετήσουν τις κατάλληλες στρατηγικές. Μαθαίνουν να δέχονται κριτική.

Συμβουλές και κόλπα

Χρησιμοποιήστε εξατομικευμένα σχόλια για την εργασία κάθε μαθητή αντί για τυποποιημένες προτάσεις για όλη την ομάδα: νιώθοντας μεγαλύτερη εκτίμηση, τα κίνητρά τους για την επίτευξη των στόχων θα αυξηθούν.

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Παρέχετε ανατροφοδότηση σάντουιτς στους μαθητές σας; Είναι ευκολότερο για εσάς να χρησιμοποιείτε αυτή τη μέθοδο; Βοηθά τους μαθητές να βελτιωθούν; Γιατί αυξάνει την ευημερία;

2) Ανατροφοδότηση μέσω ρουμπρίκας

Στις αγγλόφωνες χώρες, "η ρουμπρίκα είναι ένα εργαλείο αξιολόγησης που υποδεικνύει με σαφήνεια τα κριτήρια επίτευξης σε όλα τα στοιχεία κάθε είδους εργασίας των μαθητών, από τη γραπτή έως την προφορική και την οπτική. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη βαθμολόγηση εργασιών, τη συμμετοχή στην τάξη ή τη συνολική βαθμολογία. Υπάρχουν δύο τύποι ρουμπρίκας: η ολιστική και η αναλυτική.

Οι ολιστικές ρουμπρίκες ομαδοποιούν διάφορα διαφορετικά κριτήρια αξιολόγησης και τα ταξινομούν μαζί σε τίτλους βαθμού ή επίπεδα επίδοσης.

Οι αναλυτικές ρουμπρίκες διαχωρίζουν τα διάφορα κριτήρια αξιολόγησης και τα αντιμετωπίζουν ολοκληρωμένα. Σε μια οριζόντια ρουμπρίκα αξιολόγησης, ο άνω άξονας περιλαμβάνει τιμές που μπορούν να εκφραστούν είτε αριθμητικά είτε με γράμμα, είτε με μια κλίμακα από Εξαιρετική έως Κακή (ή Επαγγελματική έως Ερασιτεχνική κ.ο.κ.). Ο πλευρικός άξονας περιλαμβάνει τα κριτήρια αξιολόγησης για κάθε στοιχείο. Οι αναλυτικές ρουμπρίκες μπορούν επίσης να επιτρέπουν διαφορετικές σταθμίσεις για διαφορετικά συστατικά στοιχεία". [[University of Waterloo, CA](https://www.uwaterloo.ca)]

Μαθησιακοί στόχοι

- Επικοινωνήστε σαφείς προσδοκίες
- Να επιτρέπουν στους μαθητές να παρακολουθούν την πρόοδό τους
- Εφαρμογή αντικειμενικής αξιολόγησης

Περιγραφή

Η δημιουργία μιας ρουμπρίκας περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα για να διασφαλιστεί η σαφήνεια, η αποτελεσματικότητα και η ευθυγράμμιση με τους στόχους της αξιολόγησης:

- Καθορίστε το σκοπό και το πλαίσιο χρήσης (π.χ. εργασία, έργο, παρουσίαση).
- Καθορίστε τα κριτήρια, τα παρατηρήσιμα και μετρήσιμα που σχετίζονται με τα μαθησιακά αποτελέσματα.
- Καθορίστε τα επίπεδα απόδοσης για κάθε κριτήριο, από κακή έως άριστη ή από αρχάριο έως ειδικό. Ορίστε περιγραφικούς δείκτες για κάθε επίπεδο για την απεικόνιση των επιδόσεων.
- Σταθμίστε κάθε κριτήριο ανάλογα με τη σχετική του σημασία για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων.
- Δημιουργήστε έναν πίνακα ή ένα πλέγμα για να οργανώσετε τα κριτήρια (σε γραμμές) και τα επίπεδα επιδόσεων (σε στήλες) με περιγραφές και βάρη.
- Συμπληρώστε το πλέγμα με τις περιγραφές και τους δείκτες για τα επίπεδα απόδοσης κάθε κριτηρίου.
- Δοκιμάστε τη ρουμπρίκα σε δείγματα εργασίας ή σενάρια για να διασφαλίσετε ότι διαφοροποιεί αποτελεσματικά τα επίπεδα απόδοσης και παρέχει σαφείς οδηγίες για την αξιολόγηση.
- Αναθεωρήστε το με την ανατροφοδότηση των συναδέλφων για να το οριστικοποιήσετε.

Συμβολή στην ευημερία

Οι ρουμπρικές μειώνουν το άγχος των μαθητών θέτοντας σαφείς προσδοκίες και ενθαρρύνουν την αυτογνωσία και τα κίνητρα μέσω διαφανών κριτηρίων αξιολόγησης. Προάγουν επίσης την αίσθηση της ενδυνάμωσης και της δικαιοσύνης.

Οι ρουμπρικές εξορθολογίζουν την αξιολόγηση, μειώνοντας το άγχος των εκπαιδευτικών.

Συνολικά, οι ρουμπρικές δημιουργούν ένα θετικό, δομημένο περιβάλλον, προωθώντας τη νοοτροπία ανάπτυξης.

Στη θεωρία της για τα κίνητρα η Carol Dweck αντιπαραθέτει τη νοοτροπία ανάπτυξης στη νοοτροπία σταθερότητας: *"Στην αναπτυξιακή νοοτροπία οι μαθητές κατανοούν ότι τα ταλέντα και οι ικανότητές τους μπορούν να αναπτυχθούν με προσπάθεια, καλή διδασκαλία και επιμονή. Δεν πιστεύουν απαραίτητα ότι όλοι είναι ίδιοι ή ότι ο καθένας μπορεί να γίνει Αϊνστάιν, αλλά πιστεύουν ότι όλοι μπορούν να γίνουν εξυπνότεροι αν δουλέψουν γι' αυτό."* ⁶

Συμβουλές και κόλπα

Η επισήμανση με διαφορετικά χρώματα ή η χρήση emoticons θα διευκολύνει τους μικρούς μαθητές να το συμπληρώσουν.

---

⁶ Η Carol Dweck του Πανεπιστημίου του Stanford για την αναπτυξιακή νοοτροπία και την εκπαίδευση

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Εμπλέκετε τους μαθητές στην επεξεργασία των ρουμπρίκων; Πόσα επίπεδα απόδοσης προτείνετε; Ανταλλάσσετε ρουμπρίκες με συναδέλφους;

3) Ανατροφοδότηση από ομότιμους

Μέσω της ανατροφοδότησης από τους συμμαθητές τους οι μαθητές αξιολογούν και σχολιάζουν την εργασία των συμμαθητών τους.

Μαθησιακοί στόχοι

- Ενθαρρύνετε την ενεργό συμμετοχή των μαθητών
- Ενθαρρύνετε ένα συνεργατικό και θετικό περιβάλλον εργασίας
- Παρέχετε κατάλληλη και αιτιολογημένη ανατροφοδότηση

Περιγραφή

Αποστέλλετε ένα έντυπο ανατροφοδότησης, εξηγώντας τον στόχο της αξιολόγησης και τον τρόπο με τον οποίο τα κριτήρια πρέπει να αξιολογηθούν αντικειμενικά ακολουθώντας τις οδηγίες με τη βοήθεια παραδειγμάτων.

Όταν οι μαθητές έχουν ολοκληρώσει την αξιολόγησή τους, εργάζονται σε ζευγάρια για να εξετάσουν την αξιολόγηση που ολοκλήρωσε ένας συμμαθητής τους. Στη συνέχεια μπορούν να κάνουν διορθώσεις (με διαφορετικό χρώμα) αν συμφωνούν με τα σχόλια του συμμαθητή τους.

Συμβολή στην ευημερία

Οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν στη δική τους μάθηση και αξιολόγηση.

Συμβουλές και κόλπα

Τα κριτήρια επιτυχίας μπορούν να επιλεγούν μαζί με τους μαθητές για να διασφαλιστεί ότι κατανοούν το νόημα.

Έντυπα

Μεταξύ πολλών εργαλείων, το [Rcampus](#), δίνει ένα παράδειγμα [ρουμπρίκας ομαδικής εργασίας για την αξιολόγηση από ομοτίμους](#).

Για να προχωρήσετε περαιτέρω

Διευκολύνετε την ανατροφοδότηση από ομότιμους στο διαδίκτυο; Ποια εργαλεία χρησιμοποιείτε; Σε σύγκριση με άλλες μεθόδους αξιολόγησης, έχει αυτό μεγαλύτερο αντίκτυπο στην ευημερία;

Συμπέρασμα

Ξεκινήσαμε από την παραδοχή ότι η ηλεκτρονική μάθηση μπορεί να αποτελέσει πηγή ευημερίας, και οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αποσκοπούν στην ενίσχυση αυτής της άποψης. Πράγματι, ύστερα από άσχημες εμπειρίες, οι οποίες οδήγησαν ακόμη και σε προβλήματα ψυχικής υγείας κατά τη διάρκεια κλειδώματος στο Covid-19, θεωρήσαμε απαραίτητο να διαχωρίσουμε την επίδραση του υγειονομικού και κοινωνικού πλαισίου, με την έλλειψη πολιτικής ορατότητας, τις παράδοξες εντολές, τον εγκλεισμό και την απώλεια ελευθερίας, από εκείνη της απομάκρυνσης των σχέσεων μαθητών-φοιτητών και μαθητών-καθηγητών. Είμαστε μάλιστα πεπεισμένοι ότι οι εκπαιδευτικοί, χάρη στην ηλεκτρονική κατάρτιση, συνέβαλαν στη διατήρηση της ευημερίας της πλειοψηφίας των μαθητών, μια συμβολή και μια ευημερία που θα μπορούσε να είχε βελτιωθεί αν όλοι ήταν καλύτερα προετοιμασμένοι.

Η ηλεκτρονική μάθηση δεν θα πρέπει να προσεγγίζεται με αρνητικό τρόπο, με στόχο την άμβλυνση των βλαβερών επιπτώσεών της, αλλά ως ευκαιρία για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, καθώς προσφέρει πραγματικές δυνατότητες για προσωπική ανάπτυξη, συμβάλλοντας στην ευημερία όλων.

Η δυνατότητα να εργάζεται κανείς με τον δικό του ρυθμό, να επιστρέφει όσο συχνά χρειάζεται σε μια έννοια που μπορεί να παρουσιαστεί με διαφορετικούς τρόπους, με συμπληρωματικές προσεγγίσεις, με τη χρήση διαφορετικών μέσων, σε ένα οικείο περιβάλλον που δεν ευνοεί τον εκφοβισμό, είναι μόνο ένα παράδειγμα. Το να κοιμάσαι περισσότερο επειδή δεν χρειάζεται να σηκώνεσαι στις έξι το πρωί, να περιμένεις το λεωφορείο στη βροχή και το κρύο και να γυρίζεις σπίτι στις επτά το βράδυ, είναι ένα προφανές όφελος για την υγεία.

Ενώ οι υποσχέσεις ευημερίας που προσφέρει η ψηφιακή μάθηση είναι προφανείς και πολυάριθμες από μόνες τους, με τον παρόντα οδηγό προσπαθήσαμε να προχωρήσουμε παραπέρα, θέτοντας το ζήτημα της εξ αποστάσεως παρουσίας στο επίκεντρο των εξελίξεών μας, προκειμένου να διασφαλίσουμε και να ενισχύσουμε την ευημερία.

Πράγματι, η παρουσία είναι το κλειδί για την ενίσχυση του αισθήματος ευημερίας, μια παρουσία που εξετάζεται στις τρεις διαστάσεις της, όπως προσδιορίστηκαν από την Jézégou (2010)⁷ : κοινωνικο-γνωστική, που προκύπτει από τις ανταλλαγές μεταξύ των μαθητών για την επίλυση μιας προβληματικής κατάστασης, παιδαγωγική, η οποία αποτελεί ευθύνη του εκπαιδευτικού στις αλληλεπιδράσεις του με τους μαθητές, και κοινωνικο-αισθητική, που συνδέεται με τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις σε μια ισορροπημένη σχέση, για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού κοινωνικο-αισθητικού κλίματος.

---

⁷ Jézégou, A. (2010). Δημιουργία εξ αποστάσεως παρουσίας στην ηλεκτρονική μάθηση. *Cadre théorique, définition, et dimensions clés*. Distances et savoirs, 8(2), 257-274. Αναφέρεται από Fenoglio, P. (2023). *La présence pour mieux apprendre à distance*. Edubref, 14, mars. ENS de Lyon.

Ως εκ τούτου, υποστηρίξαμε τους εκπαιδευτικούς σε κάθε στάδιο της διδακτικής διαδικασίας, για να τους βοηθήσουμε να ενσωματώσουν αποτελεσματικά αυτές τις τρεις διαστάσεις της παρουσίας. Προτείνοντας ιδέες, μεθόδους και εργαλεία, ο παρών οδηγός έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι τα συστήματα ηλεκτρονικής μάθησης *suī generis*, με τις τυπικές προσεγγίσεις, τις ακατάλληλες τεχνικές, την έλλειψη ουσιαστικού πλαισίου και τις γενικευτικές μεθόδους, δεν θα αποτελέσουν πηγή αποκλεισμού.

Όσο ενήμερος, εκπαιδευμένος και εξοπλισμένος κι αν είναι ο δάσκαλος, δυστυχώς μέσα στα όρια της κοινωνίας η ηλεκτρονική μάθηση συναντά τους δικούς της περιορισμούς: ως απλή μορφή ενός εκπαιδευτικού συστήματος που είναι απλώς μια κοινωνική παραγωγή, μπορεί στην καλύτερη περίπτωση να επουλώσει ορισμένες πληγές, αλλά δεν μπορεί να καταπολεμήσει την κακοδαιμονία που δημιουργείται από τις αυξανόμενες οικονομικές ανισότητες του καπιταλιστικού συστήματος, με την απώλεια αξιών, τη δυσκολία εύρεσης νοήματος στην εργασία και την αποδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών.

Ελπίζουμε ότι αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα παραμείνουν πολύτιμος πόρος που θα εξετάζεται και θα εφαρμόζεται από τους επαγγελματίες της εκπαίδευσης στην καθημερινή τους εργασία, στην ηλεκτρονική ή μικτή μάθηση και, γιατί όχι, στη δια ζώσης μάθηση.